

Analiza poslovanja poduzeća Autoškola Milotić d. o. o.

Rudela, Sanja

Undergraduate thesis / Završni rad

2024

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Applied Sciences of Rijeka / Veleučilište u Rijeci**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:125:380000>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-10-18**

Repository / Repozitorij:

[Polytechnic of Rijeka Digital Repository - DR PolyRi](#)

VELEUČILIŠTE U RIJECI

Sanja Rudela

ANALIZA POSLOVANJA PODUZEĆA AUTOŠKOLA MILOTIĆ D.O.O.

(završni rad)

Rijeka, 2024.

VELEUČILIŠTE U RIJECI

Poslovni odjel
Stručni studij Poduzetništvo

ANALIZA POSLOVANJA PODUZEĆA AUTOŠKOLA MILOTIĆ D.O.O.

(završni rad)

MENTOR

mr. sc. Marino Golob, viši predavač

STUDENT

Sanja Rudela

MBS: 2423000044/20

Rijeka, srpanj 2024.

SADRŽAJ

1. UVOD	1
1.1. Struktura rada	1
2. BILANCA	2
2.1. Imovina	3
2.2. Kapital i obveze	5
3. RAČUN DOBITI I GUBITKA	6
3.1. Prihodi	8
3.2. Rashodi	8
4. ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA	10
4.1. Horizontalna analiza	11
4.2. Vertikalna analiza	12
5. FINANCIJSKI POKAZATELJI	13
5.1. Pokazatelj likvidnosti	15
5.2. Pokazatelj zaduženosti	16
5.3. Pokazatelji aktivnosti	18
5.4. Pokazatelj ekonomičnosti	19
5.5. Pokazatelj profitabilnosti	19
5.6. Pokazatelj investicije	21
6. ANALIZA POSLOVANJA PODUZEĆA AUTOŠKOLE MILOTIĆ D.O.O.	22
6.1. Osnovni podaci o autoškoli Milotić d.o.o.	22
6.2. Horizontalna i vertikalna analiza bilance Autoškole Milotić d.o.o.	24
6.3. Horizontalna i vertikalna financijska analiza računa dobiti i gubitka Autoškole Milotić d.o.o.	27
6.4. Financijski pokazatelji Autoškole Milotić d.o.o.	29

6.4.1. Financijski pokazatelj likvidnosti.....	29
6.4.1. Financijski pokazatelj zaduženosti	30
6.4.1. Financijski pokazatelj aktivnosti	31
6.4.1. Financijski pokazatelji ekonomičnosti	32
6.4.1. Pokazatelj profitabilnosti.....	33
6.5. Analiza provedene ankete.....	34
7. ZAKLJUČAK	45
POPIS LITERATURE.....	47
POPIS ILUSTRACIJA	48

SAŽETAK

U ovom radu prikazana je Analiza poslovanja poduzeća Autoškole Milotić d.o.o. Kako bi poduzeće dobro poslovalo treba biti financijski stabilan. Svoju stabilnost poduzeće će promatrati kroz razne financijske izvještaje i analize koje može provoditi nekoliko puta kroz kalendarsku godinu. Svaki poduzetnik koji otvara poduzeće radi kako bi ostvario dobit. Kako bi došao do što veće dobiti potrebno je da što više ulaže u svoje poslovanje i samim time bude što bolji na tržištu. Stanje poduzeća odnosno način na koji posluje, najbolje će se prikazati kroz dva temeljna financijska izvješća, a to su: bilanca i račun dobiti i gubitka. Ukoliko se poduzetnik odluči raditi analize poslovanja, najčešće će se koristiti postupak horizontalne analize i postupak vertikalne analize zajedno sa skupinama financijske analize. Prilikom izrade analize financijskih pokazatelja koriste se pokazatelji: likvidnosti, zaduženosti, aktivnosti, ekonomičnosti, profitabilnosti i investiranja. Uspješno poduzeće se također ne gleda samo ako ima dobre rezultate koje prikazuju financijski izvještaji ili određene analize, već je potrebno da kupci ili korisnici koji koriste usluge poduzeća budu zadovoljni sa onime čime poduzeće ima u ponudi. Upravo se na taj način stvara povjerenje između poduzeća i krajnjeg potrošača. Na taj način sama kvaliteta dolazi do izražaja, a korisnici se stalno vraćaju i samim time određena dobit poduzeću je osigurana.

Ključne riječi: horizontalna analiza, vertikalna analiza, temeljni financijski izvještaji, financijski pokazatelji, Autoškola Milotić d.o.o.

1. UVOD

Kako bi se najbolje vidjelo na koji način određeno poduzeće posluje, najbolje je pogledati njegove financijske pokazatelje. Analizom financijskih pokazatelja dolazi se do informacija koje nam pokazuju na koji način određeno poduzeće posluje, odnosno koliko je uspješno. Analiza poslovanja poduzeća može se analizirati na mnogo načina. U ovom radu analiza poslovanja poduzeća Autoškola Milotić d.o.o. biti će analizirana kroz horizontalnu i vertikalnu analizu bilance i računa dobiti i gubitka, te kroz financijske pokazatelje. Sve korištene analize dati će pregled poslovanja poduzeća.

Predmet završnog rada istražuje i analizira bitne stavke financijskih pokazatelja prilikom analize poslovanja odabranog poduzeća.

Svrha i cilj ovog rada jesu prikazati vrste analiza financijskih izvještaja i vrste financijskih pokazatelja.

U ovom završnom radu korišteno je nekoliko metoda: kvalitativna metoda (anketa), metoda analize i sinteze te metoda deskripcije.

1.1. Struktura rada

Ovaj završni rad sastoji se od sedam međusobno povezanih poglavlja. U uvodu je iskazana tema rada. U drugom poglavlju analizirana je bilanca, a u trećem račun dobiti i gubitka. Četvrto poglavlje predstavlja analize financijskih izvještaja, dok su u petom poglavlju analizirani financijski pokazatelji. Šesto poglavlje posvećeno je analizi poslovanja poduzeća Autoškola Milotić d.o.o. Sedmo poglavlje donosi sve važne činjenice, informacije te zaključke do kojih se došlo pisanjem ovog završnog rada.

2. BILANCA

Temeljna obilježja bilance predočena su u nastavku, i to kroz sljedeće dijelove (Vinković Kravaica, Ribarić Aidone, 2009., 98.):

1. Pojam, struktura i vrste bilance,
2. Imovina (aktiva),
3. Kapital i obveze (pasiva),
4. Bilančana promjene na imovini, kapitalu i obvezama.

Bilanca se smatra jednom od temeljenih financijskih izvještaja. U samoj teoriji računovodstva postoje različita nagađanja o podrijetlu same riječi bilanca. Smatra se da potječe iz talijanskog jezika iz davne 1389. godine gdje je u poduzeću DANTI iz Firence pronađena bilanca pod nazivom *bilancia*.

Bilanca je financijski izvještaj koji prikazuje vrijednosno stanje imovine i njezinih izvora na točno određeni dan odnosno dan bilanciranja. To je izvještaj koji je napravljen prema činjenicama, a ne mišljenju. Ona se sastoji od aktivnog i pasivnog dijela. U aktivnom dijelu prikazuje se vrijednosno stanje imovine, dok se u pasivnom dijelu bilance prikazuje stanje vlasničkog kapitala i obveza (dugova).

Kako bilanca prikazuje imovinu društva s dva različita stajališta, potrebno je da postoji vrijednosna jednakost između aktive i pasive. Ta vrijednosna jednakost se naziva bilančana ravnoteža te se izražava na sljedeći način:

$$\text{AKTIVA} = \text{PASIVA}$$

$$\text{IMOVINA} = \text{KAPITAL} + \text{OBVEZE}$$

U aktivi se prikazuje ukupna vrijednost imovine društva. Imovina se dijeli na dugotrajnu (stalnu) i kratkotrajnu (tekuću) imovinu. Aktiva se može izraziti sljedećom jednadžbom:

$$\text{AKTIVA} = \text{DUGOTRAJNA IMOVINA} + \text{KRATKOTRAJNA IMOVINA}$$

U pasivi se prikazuje izvor same imovine (vlasnički kapital i obveze). Ona se izražava sljedećom jednadžbom:

$$\text{PASIVA} = \text{VLASNIČKI KAPITAL} + \text{OBVEZE}$$

Bilanca služi kao glavni temelj za otvaranje poslovnih knjiga. Zadaća bilance je utvrđivanje imovinskog stanja i omogućavanje otkrivanja financijskih tokova i financijske situacije poduzeća. (Vinković Kravaica, Ribarić Aidone, 2009.,100.).

Društvo koje neprekidno obavlja svoju djelatnost, zaključna bilanca prošlog razdoblja istovremeno prikazuje početnu bilancu tekućeg razdoblja. Društvo koje je tek osnovana svoju imovinu, kapital i obveze treba potpisati i unijeti u početnu bilancu (početno stanje).

Neka od najznačajnijih vrsta bilanca prema razlogu i cilju sastavljanja su sljedeća (Vinković Kravaica, Ribarić Aidone, 2009.,105.):

1. Početna bilanca,
2. Zaključna bilanca,
3. Probna bilanca,
4. Skraćena bilanca,
5. Konsolidirana bilanca,
6. Zbrojna bilanca,
7. Primopredajna bilanca,
8. Fuzijska bilanca,
9. Diobena bilanca,
10. Sanacijska bilanca,
11. Stečajna bilanca,
12. Likvidacijska bilanca.

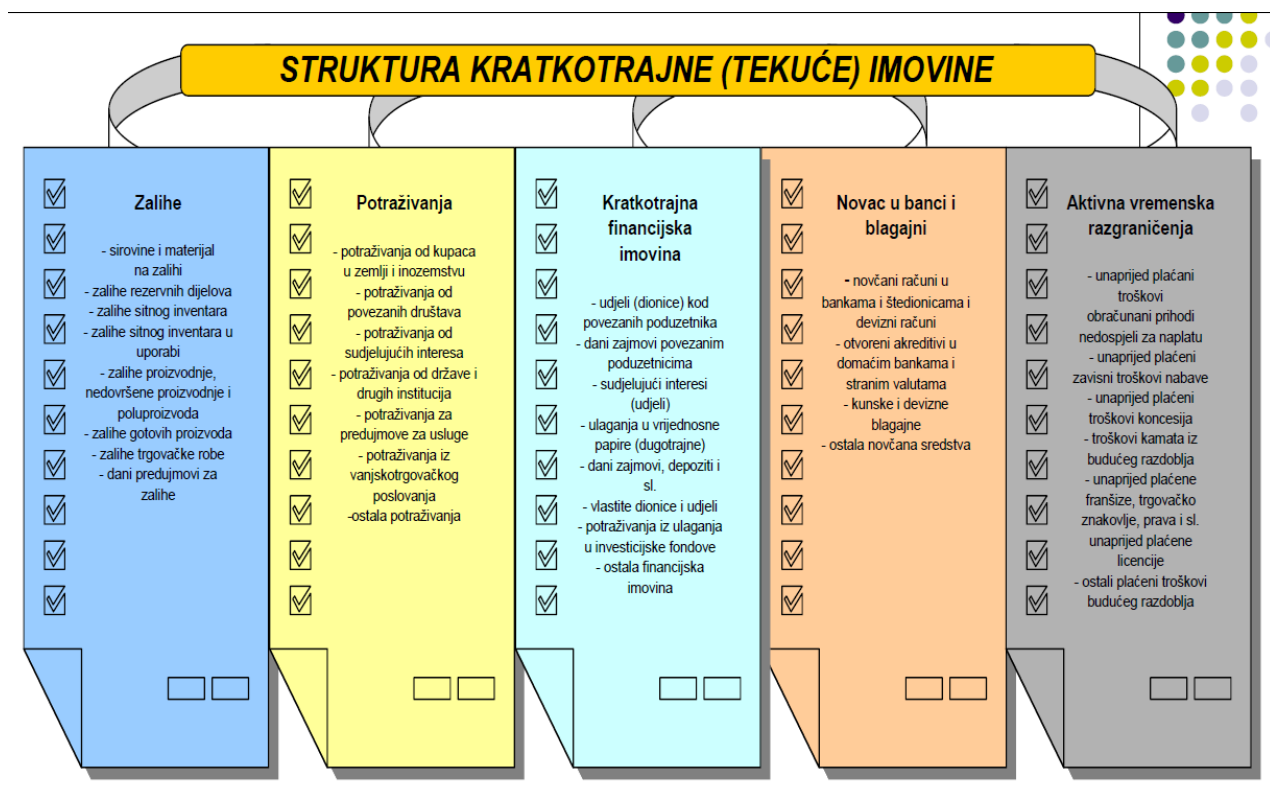
2.1. Imovina

Imovinom se smatraju resursi ili prava koji su rezultat prošlih transakcija ili događaja kojim društvo raspolaže, te se pomoću njih očekuje ostvarenje poslovnih aktivnosti koje će kasnije dati ekonomsku korist. Ovisno o tome koliko su potrebne detaljne informacije, imovina se uobičajeno organizira i izvještaju se prikazuje prema pojavnom obliku (stvari, prava ili novca) i prema funkciji koja se obavlja u poslovnom procesu. Prema tome se imovina dijeli na kratkotrajnu imovinu i dugotrajnu imovinu. U kratkotrajnu imovinu spada tekuća ili obrtna imovina, dok u dugotrajnu imovinu spada stalna ili fiksna imovina.

U kratkotrajnu imovinu spada onaj dio imovine za koju se smatra da će biti prodan u razdoblju kraće od jedne godine ili će biti potrošen u redovnom procesu proizvodnje. Strukturu same kratkotrajne imovine vidljiva je na shemi 1.

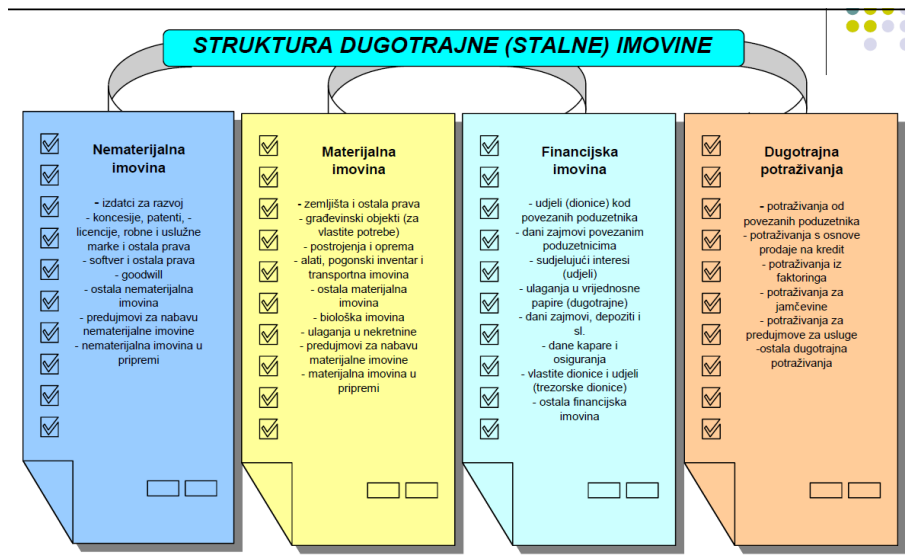
Dugotrajna imovina je onaj dio imovine koji će ostati isti duže od godinu dana i neće biti potrošen u jednom uobičajenom proizvodnom ciklusu. Struktura dugotrajne imovine vidljiva je na shemi 2.

Shema 1.: Struktura dugotrajne imovine

Izvor: Vinković Kravaica, A., Ribarić Aidone, E., 2009., Računovodstvo- temelj donošenja poslovnih odluka, Veleučilište u Rijeci., str.109.

Shema 2.: Struktura dugotrajne imovine

Izvor: Vinković Kravaica, A., Ribarić Aidone, E., 2009., Računovodstvo- temelj donošenja poslovnih odluka, Veleučilište u Rijeci., str.108.

2.2. Kapital i obveze

Imovinu koju društvo ima i sa kojom raspolaže ima svoje načine i put kako je došla u samo društvo. Drugim riječima svaka imovina ima svoj izvor od kuda je nabavljena. Izvor te imovine mogu biti fizičke i pravne osobe koje ulažu u društvo. To na primjer mogu biti vlasnici dugih društva, banke ili neke duge financijske institucije itd. Kada se imovina nabavlja o točno određenih izvora tada se stvara obveza prema vlasnicima te imovine.

Kako bi se što realnije prikazao financijski položaj društva, izvore imovine dijele se prema određenim kategorijama. Ovisno o tome tko ulaže imovinu u društvo, da li je to sam vlasnik ili neka druga fizička ili pravna osoba, izvor imovine se dijeli prema vlasništvu na vlastite izvore i tuđe izvore. Vlastiti izvori se sastoje od kapitala ili glavnice, dok se tuđi izvori sastoje od obveza. Također imovina se dijeli i prema roku dospijeca te u njih spadaju: kratkoročni izvori (kratkoročne obveze), dugoročni izvori (dugoročne obveze) i trajni izvori (kapital ili glavnica).

3. RAČUN DOBITI I GUBITKA

U društvu se uspješnost poslovanja gleda na način koliko je samo društvo sposobno da ostvari svoje ciljeve. Uspješnost poslovanja samog društva ovisi kako su postavljeni kriteriji to jest kako su definirani ciljevi. Jedan od najčešćih i najbitnijih ciljeva koje društvo ima je profitabilnost samog poslovanja. Sama profitabilnost društva može se vidjeti u financijskom izvještaju koji se zove račun dobiti i gubitka.

Kada se uspoređuju bilanca i račun dobiti i gubitka razlika između njih je sljedeća. Bilanca je financijski izvještaj koji prikazuje financijski položaj društva u određenom vremenskom trenutku, dok račun dobiti i gubitka je financijski izvještaj koji prikazuje aktivnost društva u određenom razdoblju.

Račun dobiti i gubitka kumulativni je računovodstveni izvještaj prihoda i rashoda poduzeća u izvještajnom razdoblju (Vujević, K., Strahinja, R.,2009.,115.). U njemu se uspoređuju suprotne ekonomske kategorije (prihodi i rashodi) kako bi se utvrdila njihova razlika, to jest da se prikaže rezultat poslovanja. Društvo je ostvarilo dobit ukoliko su iskazani prihodi veći od rashoda, u suprotnom slučaju kada su rashodi veći od prihoda tada govorio o gubitku.

Osnovni elementi računa dobiti i gubitka jesu (Vinković Kravaica, Ribarić Aidone, 2009.,120.):

1. Rashod,
2. Prihod,
3. Dobit/gubitka prije oporezivanja,
4. Porez na dobit,
5. Dobit/ gubitak poslije oporezivanja.

Bitno je napomenut kako u ovom financijskom izvještaju kako različite vrste rashoda vode do različite vrste dobiti kao što je vidljivo na slici broj 1.

Tablica 1.: Različite kategorije dobiti

	Prihod
-	Rashod od prodaje
=	BRUTO DOBIT
-	Rashodi uprave i prodaje
=	OPERATIVNA DOBIT
-	Rashodi financiranja
=	DOBIT PRIJE OPOREZIVANJA
-	Porez na dobit
=	DOBIT POSLIJE OPOREZIVANJA

Izvor: Vinković Kravaica, A., Ribarić Aidone, E., 2009., Računovodstvo- temelj donošenja poslovnih odluka, Veleučilište u Rijeci., str.120.

Kakvu će strukturu imati račun dobiti i gubitka ovisi o metoda koja će se koristiti za obračun financijskog rezultata poslovanja. Postoje dvije metode, a to su: metoda troškova prodanih učinaka i metoda ukupnih troškova.

Kod metode ukupnih troškova potrebno je da se rezultat poslovanja definira tako da se razlika između prihoda i rashoda obračunskog razdoblja ispravi za razliku vrijednosti između stanja zaliha nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda na samom početku i kraju obračunskog razdoblja.

Ukoliko se koristi metoda troškova prodanih učinaka tada se rezultat poslovanja definira tako da se prihodima iz obračunskog razdoblja uspoređuju sa troškovima koji su sadržani u bilanciranim prihodima.

Postoje više vrsta dobiti i gubitka, ali se oni najčešće razlikuju po sadržaju, vremenu, razlogu, formi i po samom cilju sastavljanja. Kada se govori da je račun dobiti i gubitka sastavljen prema vremenu tada se on dodatno dijeli na planski ili obračunski.

Prema vremenu sastavljanja, račun dobiti i gubitka može biti: zaključni, probni, skraćeni, primopredajni, likvidacijski, fuzijski, sanacijski, stečajni, konsolidirani, zbrojni i porezni (Vujević, K., Strahinja, R.,2009., 156.).

3.1. Prihodi

Prihodi su definirani kao povećanja ekonomskih koristi tijekom obračunskog razdoblja u obliku priljeva ili povećanja imovine, odnosno smanjenja obveza, što za posljedicu ima povećanje kapitala, osim povećanja kapitala u vezi s unosima kapitala (Vinković Kravaica, Ribarić Aidone, 2009.,126.). U društvu se imovina povećava ili obveze smanjuju iz mnogobrojnih razloga. Prihodi koji se najčešće javljaju vezani su za realizaciju poslovnih učinaka odnosno proizvoda i usluga. Možemo reći da su prihodi od prodaje vrijednosti uspješnosti poslovanja i kao i svi drugi oblici primljenih naknada i drugi oblici povećanja imovine ili smanjenja obveze, krajnji rezultat dovodi do povećanja financijske uspješnosti. Prihodi se dijele na dvije skupine a to su redovni i izvanredni prihodi te se sami izvanredni prihodi dijele na poslovne i financijske prihode.

Redovni prihodi stječu se kroz prodajom trgovačke robe ili usluga, ovisno o tome čime se društvo bavi. Drugim riječima ovi prihodi se pojavljuju svakodnevno i čine najveći udio svih prihoda. Sam prihod jednak je prodajnoj vrijednosti pruženih proizvoda, dobara ili usluga.

Financijski prihod se ostvaruje na način da se plasira višak novca koji je na raspolaganju. Novac koji je na raspolaganju javlja se u obliku pozitivnih kamata, pozitivnih stečajnih razlika, te prihod koji je ostvaren od financijskih ulaganja u poduzeća koja nisu povezana. Financijski prihod ima veliku ulogu oko održavanja uspješnosti financijske politike te značajno utječe na visinu rezultata poslovanja.

U izvanredne prihode spadaju oni prihodi koje se ne mogu planirati niti predvidjeti. Oni nastaju kada se neplanirano smanjuju obveze ili povećava sama imovina pri čemu može utjecati na ostvarenje rezultata poslovanja društva. Ovi prihodi ne dolaze iz događaja ili transakcija koje bi značajno promijenile poslovanje društva, već dolaze iz neuobičajenih događaja i ne mogu se uspoređivati sa bilo kojim troškovima iz redovitog poslovanja društva.

3.2. Rashodi

Rashodi su definirani kao smanjenja ekonomskih koristi kroz obračunsko razdoblje u obliku odljeva ili iscrpljenja imovine, odnosno stvaranja obveza, što za posljedicu ima smanjenje kapitala (glavnice, osim smanjenja kapitala u vezi s raspodjelom raspodijelim sudionicima u kapitalu (Vinković Kravaica, Ribarić Aidone, 2009.,123.). Drugim riječima

rashodi zapravo predstavljaju negativni dio financijskog rezultata. On nastaje na način da se imovina ili obveze povećavaju ili smanjuju kao rezultat trošenja. Za razliku od prihoda, rashodi u poduzeću utječu na cjelokupni iznos glavnice ili kapitala. Vrijednost rashoda se određuje putem onih vrijednosti koji su potrošene u samom poslovnom procesu kao što su sirovine, ljudski rad, alati, strojevi itd. i bitne su kako bi se ostvario poslovni učinak. U trenutku kada se roba prodaje, oni troškovi koji su nastali u proizvodnji te robe, tada se to kategorizira kao rashod razdoblja.

Prilikom prodaje robe, rashod razdoblja se smatra onaj trošak koji je nastao kako bi se ta roba napravila, ali istodobno taj „trošak“ je zapravo investicija koju mi ulažemo da se proces proizvodnje završi. Ukoliko tu situaciju gledamo sa strane prihoda tada je ta roba koja je proizvedena sa svim troškovima odnosno investiranjima, zapravo vrijednost koju ćemo mi dobiti kada je prodamo. Dobit se ostvaruje ako je prihod veći od rashoda, a ako je obrnuta situacija tada se radi o gubitku. Rashodi se dijele na dvije glavne skupine a to su: redovni i izvanredni. Redovni rashodi se dijele na poslovne i financijske rashode.

Poslovni rashodi nastaju kao rezultat osobnih aktivnosti poduzeća. Slično poslovnim приходima, javljaju se periodički i sastoje se od troškova uključenih u prodane proizvode i ostalih troškova razdoblja, nabavne vrijednosti prodane robe itd. Struktura poslovnog rashoda ovisi o vrsti djelatnosti kojom se društvo bavi i metodama troškovnog računovodstva.

Financijski rashod nastaje kada poduzeće koristi tuđi novac. Visina ovih rashoda uspješno odražava financijsku politiku poduzeća, a najčešći troškovi su kamate koje tvrtka mora platiti kao naknadu za korištenje tuđih sredstava, negativne tečajne razlike, korekcije vrijednosti (smanjenja) financijskih plasmana i sl. .

Izvanredni rashodi su rashodi koji se u poslovanju javljaju rijetko i teško ih je predvidjeti, ali ipak rezultiraju smanjenjem vrijednosti imovine ili povećanjem obveze. Najčešći izvanredni troškovi odnose se na različite vrste prijenosa imovine, kazne, štete i ispravke troškova iz prethodnih godina.

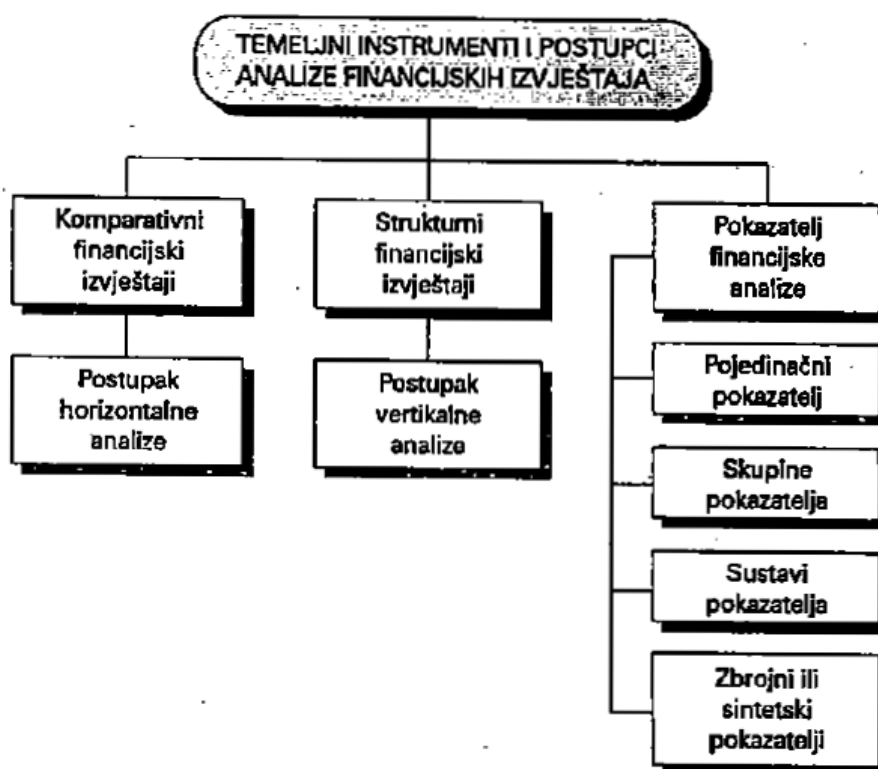
4. ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Najvažniji dio sveukupne analize u poduzeću je analiza financijskih izvještaja. Kada se u kalendarskoj godini približava vrijeme za donošenje godišnjih financijskih izvještaja samim time se pojačava interes za njihovom analizom. Korisnici financijskih izvještaja često govore kako se financijski izvještaji sastavljaju samo radi zakonskih potreba te da se iz njih ne može vidjeti kreditna sposobnost poduzeća. Ukoliko je analiza napravljena dobro može se itekako vidjeti kreditna sposobnost samog poduzeća. Sama analiza daje nam odgovore na pitanja kao što su: kako je poduzeće poslovalo u prethodnom razdoblju i na koji način poboljšati rezultate u budućem periodu?

Drugim riječima može se reći da analiza financijskih izvještaja koristi informacije koja je osnova za donošenje odluka u vezi poslovanja u poduzeću. Također treba uzeti u obzir da informacije koje saznajemo preko analize nisu sveobuhvatne i ne omogućuju cjelovitu procjenu poslovanja poduzeća.

Temeljni instrumenti i postupci analize financijskih izvještaja vidljivi su na shemi 3, iz nje se može vidjeti kako su temeljni instrumenti i postupci analize financijskih izvještaja: komparativni financijski izvještaj, strukturni financijski izvještaj i pokazatelji financijske analize. U komparativnom financijskom izvještaju spada postupak horizontalne analize, ali postupak vertikalne analize spada u strukturne financijske izvještaje. U pokazatelje financijske analize spada: pojedinačni pokazatelji, skupine pokazatelja, sustavi pokazatelja i zbrojni ili sintetski pokazatelji.

Shema 3.: Klasifikacija temeljnih instrumenata i postupaka analize financijskih izvještaja

Izvor: Žager, K., Žager, L., 1999., Analiza financijskih izvještaja, str.158.

4.1. Horizontalna analiza

Horizontalna analiza financijskog izvješća je analiza preko koje se uspoređuju povijesne podatke tijekom određenog obračunskog razdoblja. U tom obračunsko razdoblju može se analizirati podaci od jedanog mjeseca, tromjesečja ili godine. Horizontalna analiza poznata je i kao analiza trenda. Analiza trendova je tehnika za identificiranje trendova u različitim obračunskim razdobljima isticanjem promjena u različitim financijskim izvještajima prilikom međusobne usporedbe stavki.

Kako bi ova analiza bila što korisnija, potrebno je da postoje najmanje dva financijska izvješća koji su iste vrste. Poželjno je da se koriste tri financijska izvješća u analizi ali može se koristiti i više jer na taj način će sama analiza biti kvalitetnije napravljena. Bazna godina je inicijalno odabrana kao referentna godina. Podaci za druge godine izraženi su kao postotak bazne godine ili su napravljene apsolutne usporedbe. Usporedbe baznih godina nazivaju se analizama baznih godina.

Nedostaci korištenje te analize su promjena financijskih stavki i tehnika koja je sklona manipulaciji. Pod promjenom financijskih stavki smatra se nedostatak koji nastaje kada stavke u financijskim izvješćima nisu točne ili iste. Do toga može doći jer su se informacije u samim izvješćima promijenile kroz vrijeme te predstavlja problem poduzeću. Tehnika koja je sklona manipulaciji se koristi kada se želi prikazati financijsko stanje poduzeća bolje nego što zapravo jeste. Ta tehnika se koristi kada se želi podatke prikazati vanjskim suradnicima s ciljem da se ih prevare. U tom slučaju poduzeće koje radi analizu može uzeti vrlo loše financijski rezultat kao bazno razdoblje i s njime uspoređuje ostala financijska razdoblja. Na taj način svaka usporedba prikazuje bolji rezultat i s time namjerno mijenjaju svoj rast i profitabilnost kako im odgovara.

4.2. Vertikalna analiza

Vertikalna analiza financijskih izvješća omogućuje uvid u strukturu financijskih izvješća, odnosno predočava postotni udio svake stavke financijskoga izvješća u odnosu na odgovarajući zbroj (Vinković Kravaica, Ribarić Aidone, 2009.,175.). Drugi naziv za ovu analizu je analiza zajedničke veličine te je jedna od popularnijih analiza zbog toga jer je najjednostavnija.

Vertikalnu analizu moguće je zamisliti kao čitanje pojedinačnih stupaca financijskih podataka i određivanje odnosa između svake stavke kako bi se odredila relativna veličina različitih metrika troškova i dobila.

5. FINANCIJSKI POKAZATELJI

Najpoznatija analiza koja se koristi prilikom analiziranja financijskih izvješća je analiza putem financijskih pokazatelja. Preko te analize prikazuje se kakvo je stanje u poduzeću i samim time koje su njegove slabosti. Svi financijskih pokazatelji se dijele na dvije skupine. Prva skupina je gdje se financijskih pokazatelji proučavaju unutar određenog vremenskog razdoblja u poduzeću. To vremensko razdoblje najčešće traje oko godinu dana i glavni temelj u toj skupini su podaci iz izvještaja o dobiti. U drugoj skupini se financijski pokazatelji proučavaju u točno određenom trenutku koji se mora podudarati s trenutkom sastavljanja bilance te prikazuje u tom trenutku u kojem je financijskom položaju poduzeće.

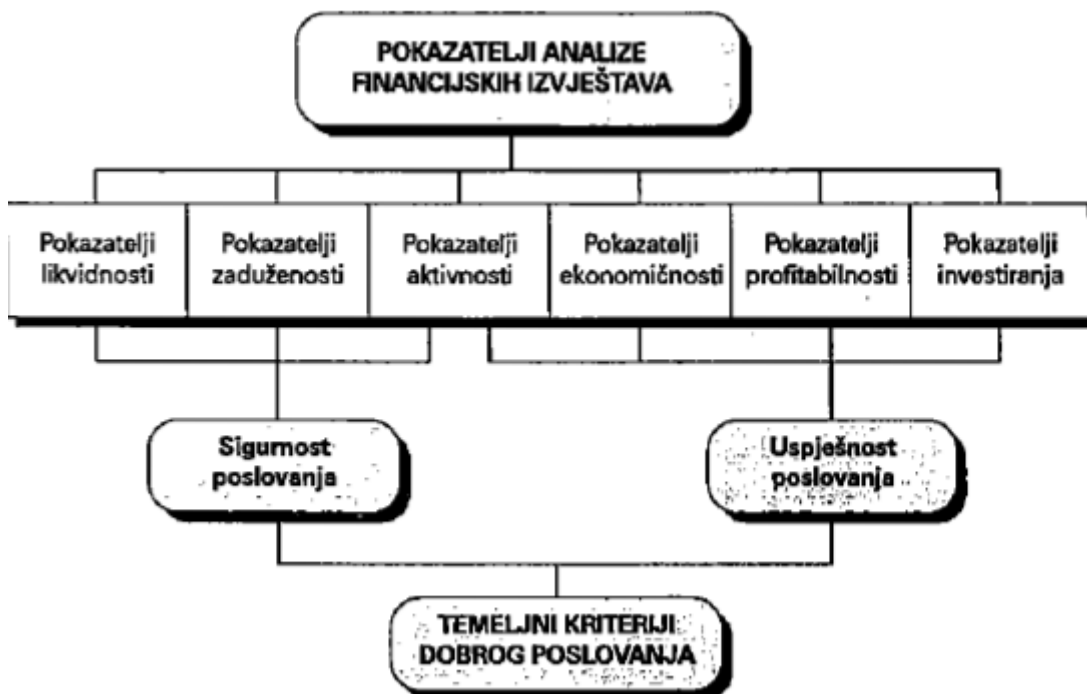
Drugim riječima za financijske pokazatelje može se reći da su nosioci informacija jer su izrazito bitne za razvoj i samo upravljanje poduzeća. Svi pokazatelji se računaju da bi se došlo do informacija o poduzeću kako bi se donijela određena odluka. Ovisno koji tip odluka se donosi u poduzeću postoje i razne vrste pokazatelja.

U skladu s tim zahtjevima razlikuje se nekoliko skupina financijskih pokazatelja (Žager, Žager, 1999.,172.):

1. Pokazatelj likvidnosti,
2. Pokazatelj zaduženosti,
3. Pokazatelj aktivnosti,
4. Pokazatelj ekonomičnosti,
5. Pokazatelj profitabilnosti,
6. Pokazatelj investiranja.

Dobro upravljanje poslovanja u poduzeću smatra se ukoliko su zadovoljena dva kriterija. Prvi kriterij je sigurnost u kojeg spada likvidnost, financijska stabilnost i zaduženost, a drugi kriterij je kriterij uspješnosti ili efikasnosti i on se sastoji samo od profitabilnosti. Na shemi 4 prikazano je kako su povezani pokazatelj analize financijskih izvještaja i kriteriji za dobro upravljanje poslovanja u poduzeću.

Shema 4.: Povezanost pokazatelja analize fin. izvještaja i temeljnih kriterija dobrog poslovanja

Izvor: Žager, K., Žager, L., 1999., Analiza financijskih izvještaja, str.174.

Na shemi se vidi kako u pokazateljima sigurnosti poslovanja spadaju pokazatelji zaduženosti i likvidnosti. U pokazatelje uspješnosti ili efikasnosti poslovanja spadaju pokazatelji ekonomičnosti, profitabilnosti i investiranja. Pokazatelj aktivnost je jedini pokazatelj koji može biti i pokazatelj sigurnosti i uspješnosti.

Pokazatelji koji su se izračunali, bez obzira o kojim se pokazateljima radi, oni ne govore dovoljno sami za sebe. Kako bi se mogla donijeti kvalitetna odluka o tome da li izračunati pokazatelji prikazuju dobro ili loše o poslovanju poduzeća njih je potrebno usporediti s standardnim veličinama. Najčešće korištene standardne veličine tih pokazatelja jesu (Žager, Žager, 1999.,174.):

1. Planirani pokazatelj za period koji se analizira,
2. Kretanje veličine određenog pokazatelja tijekom određenog vremena u istom poduzeću,
3. Veličina tog pokazatelja u sličnom poduzeću koje pripada istoj grupaciji,

4. Prosječna vrijednost određenog pokazatelja ostalih poduzeća koja pripadaju istoj grupaciji.

5.1. Pokazatelj likvidnosti

Pokazatelj likvidnosti služi kako bi se izmjerila sposobnost samog poduzeća, odnosno kakva je sposobnost poduzeća da podmiri kratkoročne obveze. Pokazatelji likvidnosti su: koeficijent trenutne likvidnosti, koeficijent ubrzane likvidnosti, koeficijent tekuće likvidnosti i koeficijent financijske sposobnosti. Navedeni pokazatelji se računaju prema podacima iz bilance. U literaturi se uz pojam likvidnosti pojavljuje i pojam solventnosti, ukoliko su te dvije stvari dobre to daje sigurnost i stabilnost što je bitno za dobro poslovanje poduzeća. Ukoliko je samo poduzeće nelikvidno tada se u poduzeću posluje sa poteškoćama. Najbolji znak da je poduzeće u krizi je ukoliko nema sredstava za isplatu plaća, nabavu sirovina i materijala te podmirivanje drugih obveza. Poduzeće ako ne svlada te poteškoće on neće moći nastaviti poslovanje.

Način na koji se izračunavaju ovi pokazatelji prikazani su u tablici 2.

Tablica 2.: Pokazatelj likvidnosti

R. br.	Pokazatelji	Analitički postupak
1	koeficijent trenutne likvidnosti	novac/kratkoročne obveze
2	koeficijent ubrzane likvidnosti	(novac+ potraživanja)/kratkoročne obveze
3	koeficijent tekuće likvidnosti	kratkotrajna imovina/kratkoročne obveze
4	koeficijent financijske stabilnosti	dugotrajna imovina/(kapital+ dugoročne obveze)

Izvor: Vukičević, M.: *Financije poduzeća, Golden marketing – Tehnička knjiga*, Zagreb, 2006., str.79.

Vrijednost koeficijenta ubrzane likvidnosti mora biti minimalno 1, odnosno kratkoročne obveze ne smiju biti veće od ukupnog zbroja novca i potraživanja. Kod koeficijenta tekuće

likvidnosti vrijednost mora biti veća od 2, to jest kratkotrajna imovina mora biti najmanje dva puta veća od kratkoročnih obveza. Kako bi se održavala tekuća likvidnost bitna je veličina neto radnog kapitala. Neto radni kapital prikazuje kolika je razlika između kratkotrajne (tekuće) imovine i kratkoročnih (tekućih) obveza. Da bi neto radni kapital postojao potrebno je da dio kratkotrajne imovine bude financiran iz dugoročnih izvora. Vrijednost koeficijenta financijske stabilnosti mora biti manji od 1, zbog toga jer se iz dugoročnih izvora treba financirati kratkotrajna imovina.

5.2. Pokazatelj zaduženosti

Pokazatelj zaduženosti služi kako bi prikazao odnos između zaduženosti i udjela u jela vlastitog financiranja u poslovanju poduzeća. Najpoznatiji pokazatelji zaduženosti jesu: koeficijent zaduženosti, koeficijent vlastitog financiranja i koeficijent financiranja. Svi ovi pokazatelji radi se prema bilanci jer na taj način prikazuje kako se odražava sama statička zaduženost. Odnosno ti pokazatelji prikazuju koliko se je imovine u poduzeću financiralo iz vlastitih kapitala i iz tuđih sredstava, i prikazuje kakav je odnos između tuđeg(obveze) i vlastitog(glavnice) kapitala. Način na koji se izračunavaju ovi pokazatelji prikazani su u tablici 3.

Tablica 3.: Pokazatelj zaduženosti

R.br.	Pokazatelji	analitički postupak
1.	koeficijent zaduženosti	ukupne obveze/ukupnu imovinu
2.	koeficijent vlastitog financiranja	glavnica/ukupnu imovinu
3.	koeficijent financiranja	ukupne obveze/glavnica
4.	pokriće troškova kamata	dobit prije poreza i kamata/kamate
5.	faktor zaduženosti	ukupne obveze /(zadržana dobit+ amortizaciju)
6.	stupanj pokrića I.	glavnica/dugotrajna imovina
7.	stupanj pokrića II.	(glavnica+ dugoročne obveze)/dugotrajna imovina

Izvor: Vukičević, M.: *Financije poduzeća, Golden marketing – Tehnička knjiga*, Zagreb, 2006., str.79.

Pokriće troškova kamata i faktor zaduženosti su pokazatelji koji upozoravaju na zaduženost, jer se preko nastalog duga predlažu načini kako će se on podmiriti. Oni se analiziraju i izračunavaju preko financijskih izvješća kao što su račun o dobiti i gubitku i bilanci. Kada se određuje kako će se pokriti troškove kamata, tada se promatra koliko su kamate pokrivenne iznosom od bruto dobiti. Ukoliko su se kamate pokrile većim iznosom od bruto dobiti tada će sama zaduženost biti manja, a ako su kamate pokrivenne manjom dobiti tada će zaduženost biti veća. Dok je kod pokazatelja faktora zaduženosti obrnuto, ukoliko je faktor zaduženosti manji znači da poduzeće ima manju zaduženost i obrnuto. On prikazuje koliko je potrebno vremena (godina) kako bi se podmirile ukupne obveze na način da se zadržana dobit povisi sa amortizacijom. Treba uzeti u obzir da se ovdje radi o indikatoru zaduženosti jer se iz zadržane dobiti i same amortizacije ne mogu podmiriti nastale obveze. Pokazatelji stupnja pokrića I. i II. se dobivaju prema podacima iz financijskog izvješća bilance. U ovim pokazateljima se istražuje i predstavlja na koji način će se pokriti dugotrajne imovine glavnice, odnosno da je sama glavnica uvećana za dugoročne obveze. Kod stupnja pokrića II. može se

istaknuti da njegova vrijednost uvijek mora biti veća od 1 jer je poznato da dio dugoročnih izvora, zbog održavanja likvidnosti, mora biti iskorišten za financiranje kratkotrajne imovine (Žager, Žager, 1999,178.).

5.3. Pokazatelji aktivnosti

Pokazatelji aktivnosti mjere efikasnost s kojom poduzeće koristi vlastite resurse te kojom brzinom imovina cirkulira u poslovnom procesu (Vujević, K., Strahinja, R.,2009., 112.). Zbog toga se i pokazatelj aktivnosti naziva još i koeficijent obrtaja te se on najčešće izračunava za ukupnu imovinu, potraživanja i kratkotrajnu imovinu. Ovaj pokazatelj aktivnosti temelji na financijskim izvješćima kao što su račun o dobiti i gubitka i bilanca. Način na koji se izračunavaju ovi pokazatelji prikazani su tablici 4.

Tablica 4.: Pokazatelj aktivnosti

R. br.	Pokazatelji	Analitički postupak
1.	Koeficijent obrtaja ukupne imovine	ukupni prihod/ukupnu imovinu
2.	koeficijent obrtaja kratkotrajne imovine	ukupni prihod/kratkotrajnu imovinu
3.	koeficijent obrtaja potraživanja	prihod od prodaje /potraživanje
4.	trajanje naplate potraživanja, u danima	broj dana u g./koeficijent obrtaja potraživanja

Izvor: Vukičević, M.: Financije poduzeća, Golden marketing – Tehnička knjiga, Zagreb, 2006., str.79.

5.4. Pokazatelj ekonomičnosti

Pokazatelj ekonomičnosti mjere odnos prihoda i rashoda i pokazuje koliko se prihoda ostvari po jedinici rashoda (Žager, Žager, 1999., 179.). Informacije koje su potrebne za izračunavanje tih pokazatelja iščitaju se iz financijskog izvješća o računu dobiti i gubitku. Način na koji se izračunavaju ovi pokazatelji prikazani su u tablici 4.

Tablica 5.: Pokazatelj ekonomičnosti

R.br.	Pokazatelji	Analitički postupak
1.	ekonomičnost ukupnog poslovanja	ukupni prihod/ukupni rashod
2.	ekonomičnost poslovanja (prodaje)	prihodi od prodaje /rashodi prodaje
3.	ekonomičnost financiranja	financijski prihod/ financijski rashod
4.	ekonomičnost izvanrednih aktivnosti	izvanredni prihod/izvanredni rashod

Izvor: Vukičević, M.: *Financije poduzeća, Golden marketing – Tehnička knjiga*, Zagreb, 2006., str.79.

Pokazatelj ekonomičnosti ukupnog poslovanja je odnos ukupnih prihoda i ukupnih rashoda.

Osim pokazatelja ekonomičnosti računa se i parcijalni pokazatelj ekonomičnosti. On sliži kako bi se dublje i detaljnije analiziralo i vidjelo kako poslovanje posluje i može se vidjeti koji utjecaj ima parcijalna ekonomičnost na sveukupnu ekonomičnost poslovanja.

5.5. Pokazatelj profitabilnosti

Pokazatelj profitabilnosti daje informacije o uspjehu koje je poduzeće ostvarilo u vezi zarade. On služi kako bi ocijenio sam rad uprave u vezi donošenja odluka u samom poslovanju. Način na koji se izračunavaju ovi pokazatelji prikazani su u tablici 5.

Tablica 6.: Pokazatelj profitabilnosti

R.br.	Pokazatelji	Analitički postupak
1.	neto profitna marža	neto dobit + kamate/ukupni prihod
2.	bruto profitna marža	(dobit prije porezivanja + kamata)/ukupni prihod
3.	neto rentabilnost imovine	neto dobit + kamata/ukupna imovina
4.	bruto rentabilnost imovine	dobit prije porezivanja +kamata/ukupna imovna
5.	rentabilnost vl. kapitala (glavnica)	neto dobit /vl. kapital (glavnica

Izvor: Vukičević, M.: *Financije poduzeća, Golden marketing – Tehnička knjiga*, Zagreb, 2006., str.79.

Prilikom izračunavanja marže profita koristi se račun o dobiti i gubitku. Pokazatelj profitabilnosti ima dvije marže profita, jedna je neto marže profita a druga je bruto marže profita. Jedina razlika između njih je ta da se u brojniku neto marže profita zbrajaju neto dobit i kamate, dok u bruto marži profita se zbrajaju dobit prije poreza i kamate te obje marže u nazivniku stoji ukupni prihod. Kada bi se te dvije marže usporedile tada se promatra koliko je porezno opterećenje na ukupni prihod koji je ostvaren. Pokazatelj neto ili bruto rentabilnosti imovine se dobije na način da se marža prihoda pomnoži sa koeficijentom ukupne imovine. Na taj način se rentabilnost jedino može povećavati na način da se poveća koeficijent obrta ili da se poveća marža profita. Rentabilnost vlastitog kapitala se računa prema stavkama iz računa dobiti i gubitka. Sama rentabilnost se dijeli na neto rentabilnost i bruto rentabilnost.

5.6. Pokazatelj investicije

Pokazatelj investicije služi kako bi se vidjelo koliko se uspješno ulaže u same dionice poduzeća. Kako bi se ti pokazatelji izračunali uz podatke iz financijskih izvješća potrebni su i podaci o dionicama kao što su vrijednost i broj samih dionica. Način na koji se izračunavaju ovi pokazatelji prikazani su u tablici 6.

Tablica 7.: Pokazatelj investicije

Pokazatelji	Brojnik	Nazivnik
dionica po dobiti (EPS)	neto dobit	broj dionica
dividenda po dionici (DPS)	dio neto dobiti za dividende	broj dionica
odnos isplate dividendi (DPR)	dividenda po dionici (DPS)	dobit po dionici (EPS)
odnos isplate dividendi (DPR)	tržišna cijena dionice (PPS)	dobit po dionici (EPS)
Odnos cijene i dobiti po dionici (P/E)	dobit po dionici (EPS)	tržišna cijena dionice (PPS)
ukupna rentabilnost dionice	dividenda po dionici (DPS)	tržišna cijena dionice (PPS)

Izvor: Vukičević, M.: *Financije poduzeća, Golden marketing – Tehnička knjiga*, Zagreb, 2006., str.79.

Dobit po dionici i dividenda po dionici se prikazuje u valutnim jedinicama poput eura ili dolara koji su se iskazali po samo jednoj dionici. Po pravilu koji je propisan dobit po dionici je veći od dividende po dionici zbog toga jer se jedan dio same dobiti zadržav. Ukoliko se dividende isplaćuju iz zadržane dobiti, tek onda dolazi do obrnute situacije. Najbolji način na koji se može vidjeti uspješnost investiranja je rentabilnost dionice. Rentabilnost dionice se dijeli na ukupnu i dividendu rentabilnost dionice i oni pokazuju rentabilnost vlastitog kapitala. Kako bi se prikazao vlastiti kapital bitno je da on nije prikazan kao knjigovodstvena vrijednost nego kao tržišna vrijednost.

6. ANALIZA POSLOVANJA PODUZEĆA AUTOŠKOLE MILOTIĆ D.O.O.

6.1. Osnovni podaci o autoškoli Milotić d.o.o.

Poduzeće Autoškola Milotić je osnovano 1. lipnja 1990. godine. Pravni oblik poduzeća je društvo s ograničenom odgovornošću te je na Trgovačkom sudu u Pazinu upisano kao Autoškola Milotić d.o.o. Njihovo sjedište je na Starom Pazinu 23 u Pazinu. Poduzeće ima četiri člana od kojih su dvije osobe ovlaštene za zastupanje. Pretežita djelatnost kojom se poduzeće bave je djelatnost osposobljavanja za dobivanje vozačkih dozvola. Autoškola je poznata jer pružaju visoku kvalitetu usluge vozačke obuke. Njihov rad je prepoznao i sam Grad Pazin koji je 2012. godine dodijelio im Povelju Grada Pazina. Ovo priznanje od Grada je priznanje za njihov trud u obuci kandidata za vozače i unapređenje prometne kulture u Pazinu. Prema statistici HAK-a, između 353 autoškole, Autoškola Milotić d.o.o. je dostigla 3 mjesto sa 75% prolaznosti na vozačkim ispitima u Republici Hrvatskoj.

Oni nude obuku vozila za A1,A2,A,B,BE,C,CE kategoriju. U A1 kategoriju spadaju motociklisti koji imaju radni obujam od 125 cm³ i snaga motora im je najviše 2 Kw te sam odnos snage i mase ne prelazi 0,1 Kw/Kg. Najranija dob prilikom upisa za ovu kategoriju je 15,5 godina, a polaganje je tek sa 16 godina.

A2 kategorija su motocikli čija je snaga najviše 35 Kw i omjer snage i mase ne smije biti veći od 0,2 Kw/Kg. Najranija dob za upis je 17,5 godina ali je za polaganje potrebno biti punoljetan.

A kategorija su motocikli koji imaju masu veću od 35 Kw. Najranija dob za upis ove kategorije je 23,5 godina, dok je za polaganje potrebno imati 24 godine. Ukoliko se dogodi da kandidat koji ima vozačku dozvolu za A2 kategoriju najmanje dvije godine, i želi polagati za kategoriju A, tada je najranija dob za polaganje 20 godina.

B kategorija je kategorija gdje spadaju motorna vozila koja nemaju masu veću od 3500 kg i koja služe za prijevoz najviše osam osoba. Naravno ta motorna vozila mogu biti zajedno i sa priključnim vozilima koja nemaju masu veću od 70kg. Najranija dob za upis ove kategorije je 17,5 godina ali je za polaganje potrebno biti punoljetan.

U BE kategoriju ulazi i kombinacija vozila od vučnog vozila B kategorije i samog priključnog vozila koji može imati masu do 3500 kg. C kategorija je kategorija gdje se nalaze vozila koji imaju masu veću od 3500kg. Najranija dob za upis ove kategorije je 20,5 godina ali je za polaganje potrebno imati 21. godinu.

CE kategorije je kombinacija vozila te se sastoji od vučnog vozila koji je C kategorije i priključno vozilo koje može imati masu do 750kg. Najranija dob za upis ove kategorije je 20,5 godina dok je za polaganje potrebno imati 21. godinu. Napomena, vozačka dozvola za ovu kategoriju se dobiva ako kandidat ima već vozačku dozvolu za C kategoriju.

6.2. Horizontalna i vertikalna analiza bilance Autoškole Milotić d.o.o.

U nastavku će se prikazati i objasniti horizontalnu i vertikalnu analizu bilance za poduzeće Autoškola Milotić d.o.o.

Tablica 8.: Horizontalna analiza bilance

Naziv pozicije	Prethodna godina (2022.)	Tekuća godina (2023)	Iznos povećanja (smanjenja)	Postotak povećanja(smanjenja)
AKTIVA				0,00%
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	-			
B) DUGOTRAJNA IMOVINA	79.934,43	63.395,46	- 16.538,97	-21%
I. NEMATERIJALNA IMOVINA	8.772,18	5.393,97	- 3.378,21	-39%
II. MATERIJALNA IMOVINA	71.162,25	58.001,49	- 13.160,76	-18%
III. DUGOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA	-	-	-	
IV. POTRAŽIVANJA	-	-	-	
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	-			
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA	47.891,30	33.003,14	-14.888,16	-31%
I. ZALIHE	-	-		
II. POTRAŽIVANJA	25.019,58	1.672,19	-23.347,39	-93%
III. KRATKOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA	-	-		
IV. NOVAC U BANCI I BLAGAJNI	22.871,72	31.330,95	8.459,23	37%
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	2.046,45	1.475,32	-571,13	-28%
E) UKUPNO AKTIVA	129.872,18	97.873,92	-31.998,26	-25%
F) IZVANBILANČNI ZAPISI	-			
PASIVA				
A) KAPITAL I REZERVE	12.282,70	22.773,56	10.490,86	85%
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	2.654,46	2.654,46	19.193,43	0%
II. KAPITALNE REZERVE	-	-		
III. REZERVE IZ DOBITI	-	-		
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE	-	-		
V. REZERVE FER VRIJEDNOSTI I OSTALO	-	-		
VI. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK	-	-		
VII. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE	9.628,24	20.119,10	10.490,86	109%
VIII. MANJINSKI (NEKONTROLIRAJUĆI) INTERES	-	-		
B) REZERVIRANJA	-	-		
C) DUGOROČNE OBVEZE	49.861,30	25.494,47	-24.366,83	-49%
D) KRATKOROČNE OBVEZE	67.728,19	49.605,89	-18.122,30	-27%
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	-	-		
F) UKUPNO – PASIVA	129.872,19	97.873,92	-31.998,27	-25%
G) IZVANBILANČNI ZAPISI	-	-		

Izvor: Izrada autorice na temelju javne objave financijskih izvješća

U tablici 7. prikazana je horizontalna analiza bilance poduzeća. Analizirale su se 2022. i 2023. Na prvu vidljivo kako je poduzeće bolje poslovalo u 2022. godini nego u 2023. godini. U 2023. godini u odnosu na 2022. godinu, dugotrajna imovina pada za 21% kao i kratkotrajna imovina za 31% , plaćeni troškovi budućeg razdoblja i obračunati prihodi je palo za 28%. Kada se uspoređuje ukupna razlika aktive, ona u 2022. godini iznosi 129.872,18 eura dok u 2023. godini iznosi 97,873,92. dolazimo do zaključka kako se je ona u 2023. godini smanjila za 31.998,26 eura odnosno za 25%. Stavka koja je u 2023. godini doživjela nagli pad je kratkotrajno potraživanje za 93%.

Stavka kapital i rezerve u odnosu na 2022. godinu ona je u 2023. godini porasla za 85% što iznosi 22.773,56 eura. Temeljni upisani kapital iznosi isto i u 2022. godini kao i u 2023. godini 2.654,46 eura.

Najveći pad u cijeloj bilanci su dugoročne obveze za 49% koja u 2023 godini iznosi 25.494,47 eura. Dobit poslovne godine u 2022. godini iznosi 9.628,24 eura, a u 2023. godini iznosi 20.119,10 eura što čini porast za 109%. Kratkoročne obveze su u 2023. godini pale za 27% i iznose 49.605,89 eura. Kako smo horizontalnu analizu radili na bilanci, što znači da mora postojati bilančana ravnoteža, ukupna pasiva ima isti pad kao i ukupna aktiva za 25%.

Vertikalna analiza bilance prikazana je u tablici 8. Vidljivo je kako poduzeće ima više dugotrajne imovine u iznosu od 64,77% u odnosu na kratkotrajnu imovinu koja iznosi 33,72%. Najveći dio dugotrajne imovine čini materijalna imovina u iznosu od 59,26%, a novac u banci i blagajni čini najveći dio u kratkotrajnoj imovini što iznosi 32.01% Plaćeni troškovi budućeg i tekućeg razdoblja i obračuna prihoda su u odnosu na 2022. godinu pali te iznose 1,51%. U pasivi je vidljivo da poduzeće imovinu financira iz vlastitog kapitala koji iznosi 23,27%. Kratkoročne obveze je stavka koji ima najveći udio u pasivi u iznosu od 50,68%. Dugoročne obveze su bile veće 2022.godini u iznosu od 38,29% .

Tablica 9.: Vertikalna analiza bilance

Naziv pozicije	Prethodna godina (2022.)	%	Tekuća godina (2023)	%
AKTIVA				
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	0	0,00%	0	0,00%
B) DUGOTRAJNA IMOVINA	79.934,43	61,55%	63.395,46	64,77%
I. NEMATERIJALNA IMOVINA	8.772,18	6,75%	5.393,97	5,51%
II. MATERIJALNA IMOVINA	71.162,25	54,79%	58.001,49	59,26%
III. DUGOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA	0	0,00%	0	0,00%
IV. POTRAŽIVANJA	0	0,00%	0	0,00%
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	0	0,00%	0	0,00%
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA	47.891,30	36,88%	33.003,14	33,72%
I. ZALIHE	-		-	
II. POTRAŽIVANJA	25.019,58	19,26%	1.672,19	1,71%
III. KRATKOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA	0	0,00%	-	0,00%
IV. NOVAC U BANC I BLAGAJNI	22.871,72	17,61%	31.330,95	32,01%
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	2.046,45	1,58%	1.475,32	1,51%
E) UKUPNO AKTIVA	129.872,18	100,00%	97.873,92	100,00%
F) IZVANBILANČNI ZAPISI	-			
PASIVA				
A) KAPITAL I REZERVE	12.282,70	9,46%	22.773,56	23,27%
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	2.654,46	2,04%	2.654,46	2,71%
II. KAPITALNE REZERVE	0	0,00%	0	0,00%
III. REZERVE IZ DOBITI	0	0,00%	0	0,00%
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE	0	0,00%	0	0,00%
V. REZERVE FER VRIJEDNOSTI I OSTALO	0	0,00%	0	0,00%
VI. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENEŠENI GUBITAK	0	0,00%	0	0,00%
VII. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE	9.628,24	7,41%	20.119,10	20,56%
VIII. MANJINSKI (NEKONTROLIRAJUĆI) INTERES	0	0,00%	0	0,00%
B) REZERVIRANJA	0	0,00%	0	0,00%
C) DUGOROČNE OBVEZE	49.861,30	38,39%	25.494,47	26,05%
D) KRATKOROČNE OBVEZE	67.728,19	52,15%	49.605,89	50,68%
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	0	0,00%	0	0,00%
F) UKUPNO – PASIVA	129.872,19	100,00%	97.873,92	100,00%
G) IZVANBILANČNI ZAPISI	-		-	

Izvor: Izrada autorice na temelju javne objave financijskih izvješća

6.3. Horizontalna i vertikalna financijska analiza računa dobiti i gubitka Autoškole Milotić d.o.o.

U nastavku će se prikazati i objasniti horizontalnu i vertikalnu analizu računa dobiti i gubitka za poduzeće Autoškola Milotić d.o.o.

Tablica 10.: Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka

Naziv pozicije	Prethodna godina (2022)	Tekuća godina (2023)	Iznos povećanja (smanjenja)	Postotak povećanja (smanjenja)
I. POSLOVNI PRIHODI	301.221,18	165.548,96	-135.672,22	-45%
II. POSLOVNI RASHODI	289.368,64	142.018,09	-147.350,55	-51%
III. FINANCIJSKI PRIHODI	116,53	52,45	-64,08	-55%
IV. FINANCIJSKI RASHODI	1.022,50	1.220,87	198,37	19%
V. UDIO U DOBITI OD DRUŠTA VA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM	0	0	0,00	0%
VI. UDIO U DOBITI OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA	0	0	0,00	0%
VII. UDIO U GUBITKU OD DRUŠTA VA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM	0	0	0,00	0%
VIII. UDIO U GUBITKU OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA	0	0	0,00	0%
IX. UKUPNI PRIHODI	301.337,71	165.601,41	-135.736,30	-45%
X. UKUPNI RASHODI	290.391,14	143.238,96	-147.152,18	-51%
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	10.946,57	22.362,45	11.415,88	104%
XII. POREZ NA DOBIT	1.318,34	2.243,35	925,01	70%
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	9.628,23	20.119,10	10.490,87	109%

Izvor: Izrada autorice na temelju javne objave financijskih izvješća

U tablici 9. prikazana je horizontalna analiza računa dobiti i gubitka za poduzeće. Vidljivo je kako su poslovni prihodi pali za 45% te iznose 165.548,96 eura, a poslovni rashodi su pali za 51% i iznose 142.018,09 eura. Financijski prihodi u odnosu na 2022. godinu pali su

za 55%, a kod financijskih rashoda dogodio se porast za 19%. U 2022. godini ukupni prihodi iznose 301.337,71 eura, a u 2023. godini iznose 165.601,41 eura što čini pad od 45%. Istovremeno ukupni rashodi su u 2022. godini bili 290.391,14 eura te su i oni u 2023. godini pali za 51% i to iznosi 143.238,96 eura. Dobit u 2023. porastao za 109% u odnosu na 2022.godinu .

Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka prikazana je u tablici 10. Ukupni prihodi u 2023. godini iznosili 165.601,41. Ukupni prihodi se sastoje od poslovnih prihoda koji iznose 165.548,96 eura te ih čini 99,97% dok ostalih 0,03% su financijski prihodi koje iznose 52,45 eura. Međutim u 2022. godini ukupni prihodi iznose 301.337,71 što je više nego u 2023. godini. Tada su poslovni prihodi iznosili 301.221,18 eura odnosno 99,96% ukupnih prihoda, a ostalih 0,04% su bili financijski prihodi. Dobit razdoblja u 2022. godini su iznosili 9.628,23 eura i u 2023. godini povećalo se je za 12,15% što iznosi 20.119,10 eura.

Tablica 11.: Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka

Naziv pozicije	Prethodna godina (2022)	%	Tekuća godina (2023)	%
I. POSLOVNI PRIHODI	301.221,18	99,96%	165.548,96	99,97%
II. POSLOVNI RASHODI	289.368,64	99,65%	142.018,09	99,15%
III. FINANCIJSKI PRIHODI	116,53	0,04%	52,45	0,03%
IV. FINANCIJSKI RASHODI	1.022,50	0,35%	1.220,87	0,85%
V. UDIO U DOBITI OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM	0		0	0
VI. UDIO U DOBITI OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA	0		0	0
VII. UDIO U GUBITKU OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM	0		0	0
VIII. UDIO U GUBITKU OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA	0		0	0
IX. UKUPNI PRIHODI	301.337,71	100%	165.601,41	100%
X. UKUPNI RASHODI	290.391,14	100%	143.238,96	100%
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	10.946,57	3,63%	22.362,45	13,50%
XII. POREZ NA DOBIT	1.318,34	12,04%	2.243,35	10,03%
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	9.628,23	3,20%	20.119,10	12,15%

Izvor: Izrada autorice na temelju javne objave financijskih izvješća

6.4. Financijski pokazatelji Autoškole Milotić d.o.o.

Osim horizontalne i vertikalne analize poduzeća u nastavku ću prikazat analizu poslovanja preko financijskih pokazatelja. Kako bi se izračunali različiti financijski pokazatelji potrebno je koristiti financijska izvješća o bilanci i računu dobiti i gubitka. Prilikom računanja pokazatelja koristili su se podaci koji su javno dostupni na stranici Fine te podaci izvučeni iz 2023. godine.

6.4.1. Financijski pokazatelj likvidnosti

Tablica 12.: Financijski pokazatelj likvidnosti

POKAZATELJ LIKVIDNOSTI	2022.	2023.
Koeficijent trenutne likvidnosti	0,34	0,63
novac	22.871,72	31.330,95
kratkoročne obveze	67.728,19	49.605,89
Koeficijent ubrzane likvidnosti	0,71	0,67
novac+kratk. potraživana	47.891,30	33.003,14
kratk. obveze	67.728,19	49.605,89
Koeficijent tekuće likvidnosti	0,71	0,67
kratkotrajna imovina	47.891,30	33.003,14
kratkoročne obveze	67.728,19	49.605,89
koeficijent financijske stabilnosti	1,29	1,31
dugotrajna imovina	79.934,43	63.395,46
(kapital+ dugoročne obveze)	62.144,00	48.268,03

Izvor: Izrada autorice na temelju javne objave financijskih izvješća

Preko likvidnosti je vidljivo koliko je samo poduzeće sposobnost u što kraćem vremenskom periodu kratkotrajnu imovinu pretvoriti u novaci to uz što manji trošak. Poduzeće se smatra likvidnim ukoliko može novčani oblik imovine pretvoriti u nenovčani oblik imovine bez poteškoća. Koeficijent trenutne likvidnosti pokazuje koliko je poduzeće sposobno da podmiri obveze koje ima. Kontrolna mjera za trenutnu likvidnost je dva. Vidljivo je kako u 2022. godini on iznosi 0,34, dok u 2023 on iznosi nešto više odnosno 0,63.

Kontrolna mjera za koeficijent ubrzane likvidnosti je jednaka 1 ili veća od 1. Koeficijent ubrzane likvidnosti za 2022. godinu 0,71, dok je za 2023 godinu on pao malo niže i to na 0,67. Vidljivo je da i u jednoj i drugoj godini koeficijent iznosi manje od jedan što znači da poduzeće nema dovoljno unovčene imovine kako bi podmirio kratkoročne obveze.

Koeficijent tekuće stabilnosti bi trebao biti oko dva. U 2023. godini ona iznosi 0.61 dok je u 2022. ona veća i iznosi 0,71. Dobiveni koeficijenti za obje godine su dosta niži od kontrolne mjere koja je dva i dolazimo do zaključka kako poduzeće ima više kratkotrajnih obveze od kratkotrajne imovine. U tom slučaju on sa kratkotrajnom imovinom ne može podmiriti kratkotrajne obveze.

Kod koeficijent financijske stabilnosti kontrolna mjera mora biti manja od jedan. Ukoliko je mjera manja od jedan to znači da poduzeće likvidno i ima veću financijsku stabilnost, samim time radni kapital (razlika između kratkotrajne imovine i kratkoročnih obveze) je veći. Koeficijent za 2022. godinu iznosi 1,29, dok za 2023 godinu je 1.31. Dobiveni iznosi su veći znači da poduzeće ima više dugotrajne imovinu u odnosu na kapital i dugoročne obveze.

6.4.1. Financijski pokazatelj zaduženosti

Tablica 13.: Financijski pokazatelj zaduženosti

POKAZATELJ ZADUŽENOSTI	2022.	2023.
Koeficijent zaduženosti	0,92	0,78
ukupne obveze	117.589,49	75.100,36
ukupna imovina	127.825,73	96.398,60
Koeficijent vlast. Financiranja	0,10	0,24
glavnica	12.282,70	22.773,56
ukupna imovina	127.825,73	96.398,60
Koeficijent Financiranja	9,57	3,30
ukupne obveze	117.589,49	75.100,36
glavnica	12.282,70	22.773,56

Izvor: Izrada autorice na temelju javne objave financijskih izvješća

Koeficijent zaduženosti ima kontrolu mjeru 0,5 ili manju. Kontrolna mjera je manja zbog toga kako bi se osiguralo da ukupne obveze manje sudjeluju u imovini. Koeficijent zaduženosti je u 2022 godini iznosi 0,92 dok je on u 2023. godini pao na 0,78. Samim time pad zaduženosti se polako smanjuje. Koeficijent vlastitog financiranja je u 2022. godini bio niži i iznosi je 0,10 dok je on u 2023. porastao na 0,24. To nam govori kako je poduzeće u 2023. više počelo koristit glavnica to jest financije iz vlastitog izvora. Koeficijent financiranja je u 2022. godini bi izrazito visok u odnosu na 2023. godinu.

6.4.1. Financijski pokazatelj aktivnosti

Tablica 14.: Financijski pokazatelji aktivnosti

POKAZATELJ AKTIVNOSTI	2022.	2023.
Koeficijent obrtaja ukupne imovine	2,36	1,72
ukupni prihod	301.337,71	165.601,41
ukupna imovina	127.825,73	96.398,60
Koeficijent obrtaja kratko. imovine	6,29	5,02
ukupni prihod	301.337,71	165.601,41
kratkotrajna imovina	47.891,30	33.003,14
Koeficijent obrtaja potraživanja	12,04	99,00
prihod od prodaje	301.221,18	165.548,96
potraživanja	25.019,58	1.672,19
Trajanje naplate potraživanja u danima	30,32	3,69
broj dana u godini	365	365
koeficijent obrtaja potraživanja	12,04	99,00

Izvor: Izrada autorice na temelju javne objave financijskih izvješća

U gornjoj tablici su prikazani financijski pokazatelji aktivnosti. Koeficijent obrtaja ukupne imovine služi kako bi pokazao koliko puta se okrene cjelokupnu imovinu u točno određenom vremenskom razdoblju. 2,36 eura je ostvareni koeficijent obrtaja u 2022. godini dok u 2023. godini koeficijent obrtaja iznosi 1,72. Iz toga se da zaključiti kako poduzeće ne okreće dovoljno svoju imovinu kako bi zaradio dodatne zarade. Kod koeficijenta obrta kratkotrajne imovine vidljivo je kako je poduzeće u 2022. godini jedan euro okrenulo. 6,29 eura dok ga je u

2023. godini puta 5,02 okrenulo. Također je vidljivo kako je u poduzeće 2023. godini poboljšala se potražnja za bržu naplatu.

6.4.1. Financijski pokazatelji ekonomičnosti

U tablici 14 prikazani su financijski pokazatelji ekonomičnost poduzeća. Pokazatelji nam govore o odnosu između prihoda i troškova poslovanja, te se svi podaci uzimaju iz računa dobiti i gubitka. Sama ekonomičnost je bolja ukoliko je njihova vrijednost veća.

Ekonomičnost ukupnog poslovanja i ekonomičnost poslovanja u obje godine imaju koeficijent veći od jedan, i može se reći kako su prihodi bolji od rashoda. Ove dvije stavke su u 2023. godini porasle dok se je stavka ekonomičnosti financiranja smanjila i iznosi 0,04. Što znači da poduzeće ne ostvaruje dovoljno financijskih prihoda da bi pokrilo financijske rashode.

Tablica 15.: Financijski pokazatelj ekonomičnosti

POKAZATELJ EKONOMIČNOSTI	2022.	2023.
Ekonomičnost ukupnog poslovanja	1,04	1,16
ukupni prihodi	301.337,71	165.601,41
ukupni rashodi	290.391,14	143.238,96
Ekonomičnost poslov.(prodaja)	1,04	1,17
prihod od prodaje	301.221,18	165.548,96
rashodi prodaje	289.368,64	142.018,09
Ekonomičnost financiranja	0,11	0,04
financijski prihodi	116,53	52,45
financijski rashodi	1.022,50	1.220,87

Izvor: Izrada autorice na temelju javne objave financijskih izvješća

6.4.1. Pokazatelj profitabilnosti

Tablica 16.: Financijski pokazatelj profitabilnosti

POKAZATELJ PROFITABILNOSTI	2022.	2023.
Neto profitna marža	0,03	0,12
neto dobit + kamate	9.628,23	20.119,10
ukupni prihod	301.337,71	165.601,41
Bruto profitna marža	0,04	0,14
(dobit prije por.+kamata)	10.946,57	22.362,45
ukupni prihod	301.337,71	165.601,41
Neto rentabilnost imovine	0,09	0,23
dobit prije por.+ kamate	10.946,57	22.362,45
ukupni imovina	127.825,73	96.398,60
ntabilnost vl. kapitala (glavnice)	0,78	0,88
neto dobit	9.628,23	20.119,10
vl. kapital (glavnca)	12.282,70	22.773,56

Izvor: Izrada autorice na temelju javne objave financijskih izvješća

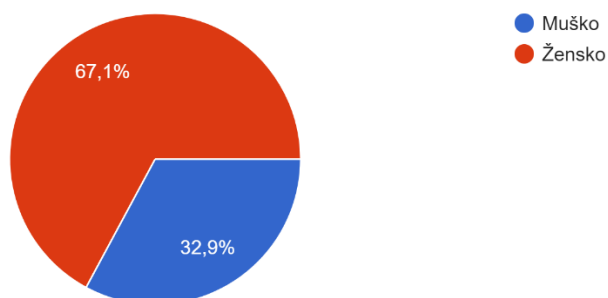
Neto marža profita prikazuje konačni učinak ostvarenih poslova i pokazuje koliki postotak ostaje u vidu dobiti sa kojom se može slobodno raspolagati. Ona u 2023 godini iznosi 0,12, a u 2022 iznosi 0,03. Bruto neto marža sastoji se od dobiti prije oporezivanja koja je uvećana za kamata te s prihodima od prodaje poduzeća. Što je koeficijent veći, označava da poduzeće uspješno zarađuje. On je u 2022. godini iznosi 0,04 dok je u 2023. godini 0,14. Neto rentabilnost imovine prikazuje samu sposobnost poduzeća da s imovinom koju koristi može ostvariti dobit. Ona u 2023 iznosi 0,23, što je više u usporedbi s 2022. Rentabilnost vlastitog kapitala prikazuje nama koliki je povrat na uloženi kapital. Poželjno je da je pokazatelj što veći. Povrat u 2023. iznosi 0,88 što je mrvicu veći od 2022. godine gdje je povrat 0,78

6.5. Analiza provedene ankete

U ovom dijelu rada prikazati ću samostalno istraživanje o poslovanju Autoškole Milotić d.o.o. Istraživanje sam radila preko Google obrasca. Anketa se je provodila preko društvenih mreža kao što su Facebook i Instagram. Ona je bila javno dostupna od 14. svibnja 2024. do 8.lipnja 2024. godine. Anketa je sveukupno imala 16 pitanja koja su bila podijeljena na dva dijela. U prvom dijelu ankete ispitivala su se pitanja iz demografskog područja ispitanika, dok se je u drugom dijelu ankete ispitivalo kakvo iskustvo ispitanik ima sa poduzećem. Anketu je ispunilo 70 ispitanika.

Prvo pitanje je prikazano na grafikonu 1 gdje su ispitanici trebali odredit spol. Anketi je pristupilo 47 ženskih ispitanika što ih čini 67,1 postom, dok je muških ispitanika bilo značajno manje to jest 23 ispitanika što ih čini 32,9%.

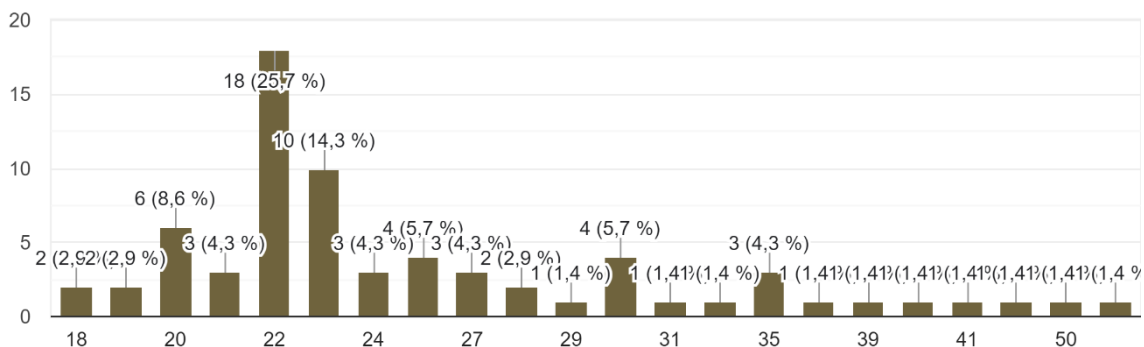
Grafikon 1.: Spol

Izvor: Obrada autorice

Drugo pitanje je prikazano na grafikonu 2 gdje su ispitanici trebali odredit dob. Kao što je vidljivo najviše je pristupilo ispitanika koji su imali 22 i 23 godine, a manjih onih koji su stariji od 35 godina.

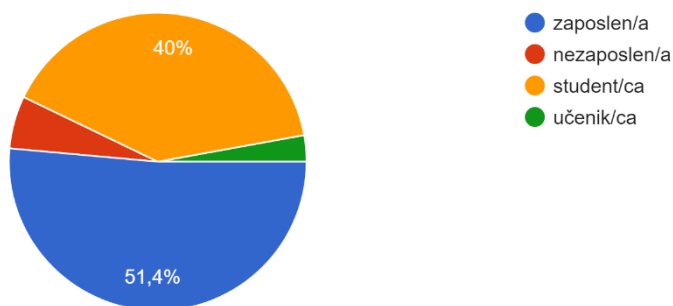
Grafikon 2.: Dob

Izvor: obrada autora

Treće pitanje je bilo odredit status ispitanika i to je prikazano na grafikonu 3. Od 70 ispitanika, 36 ispitanika se je izjasnilo da su zaposleni te to iznosi 51,4% što ih čini najvećom skupinom u ovom istraživanju. Drugi po redu su studenti kojih je bilo 28 odnosno 40%. Treći po redu su nezaposleni i sudjelovalo ih je 4 što ih čini 5,7%. Na posljednjom mjestu su 2 učenika koji čine 2,9% .

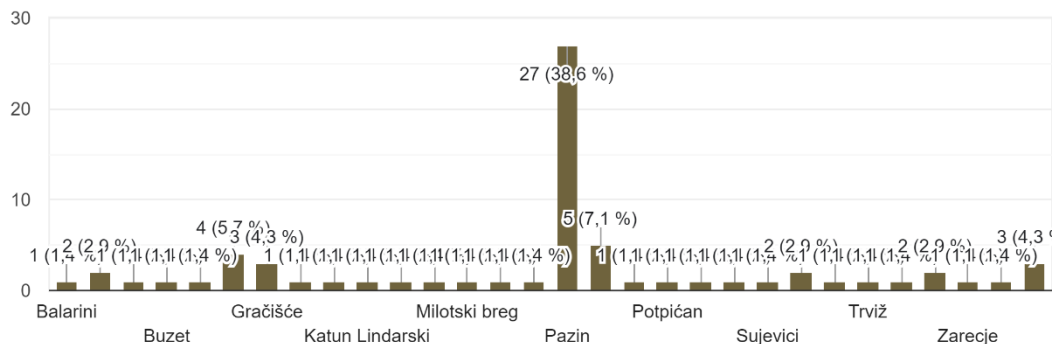
Grafikon 3.: Status

Izvor: obrada autora

Četvrto pitanje je prikazano na grafikonu 4 gdje su ispitanici trebali odredit mjesto stanovanja. Prema sljedećem grafikonu vidljivo je kako najviše njih dolazi iz Pazina i okolice.

Grafikon 4.: Mjesto stanovanja

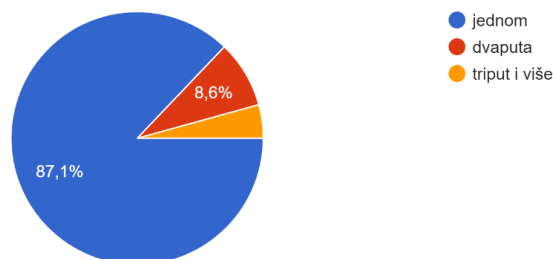

Izvor: obrada podataka

U nastavku slijede rezultati pitanja koja su se odnosila na to kakvo iskustvo imaju ispitanici sa poduzeće Autoškolom Milotić d.o.o.

Prvo pitanje je prikazano na grafikonu 5 i glasi: Koliko ste puta do sada koristili usluge Autoškole Milotić d.o.o.? Najveću skupinu ispitanika čine oni koji su samo jedanput koristili usluge i to je 61 osoba te ih čini 87,1%. U drugu skupinu čine 6 ispitanika odnosno 8,6% koji su koristili dva puta njihove usluge i u trećoj skupini je 3 ispitanika što čine 4,3% koji su koristili usluge tri ili više puta.

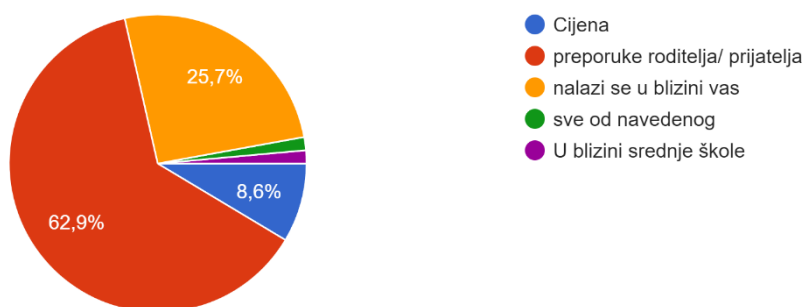
Grafikon 5.: Koliko ste puta do sada koristili usluge Autoškole Milotić d.o.o.?

Izvor: obrada podataka

Drugo pitanje je prikazano na grafikonu 6 i glasi: Što vas je potaklo da upišete Autoškolu Milotić d.o.o.? Ispitanici su mogli birati između četiri odabira a to su: cijena, preporuke roditelja/prijatelja, nalazi se blizu vas i ostalo gdje je ispitanik mogao navesti neki drugi razlog zbog čega je upisao autoškolu. Prema rezultatima ispitanici su najviše upisivali ovu autoškolu zbog preporuke roditelja/prijatelja i to čak 44 ispitanika što iznosi 62,9%. Drugi razlog zbog kojeg su upisali ovu autoškolu je da se nalazi blizu njih i tu se je izjasnilo 18 ispitanika to jest 25,7%. Treći razlog je cijena te se je po tom pitanju izjasnilo 6 ispitanika odnosno 8,6%. Jedan ispitanik se je izjasnio kako su sve navedene opcije utjecale za upis u autoškolu, a drugi ispitanik je napisao kako je autoškolu upisao zbog blizine srednje škole. Jedan i drugi odabir zajedno iznose 2,8%

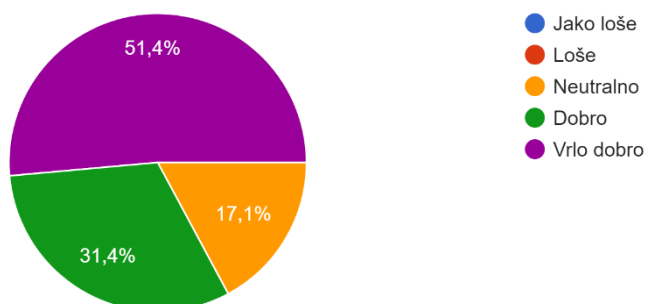
Grafikon 6.: Što vas je potaklo da upišete Autoškolu Milotić d.o.o.?

Izvor: obrada podataka

Treće pitanje prikazano je na grafikonu 7 i glasi: Kakvo ste imali iskustvo s administrativnim poslovima u Autoškoli Milotić d.o.o.? Ispitaniku su bila ponuđena pet odgovora a to su: jako loše, loše, neutralno, dobro, vrlo dobro. 36 ispitanika je glasalo da su imali vrlo dobro iskustvo što ih čini 51,7%, 22 ispitanika je odabralo da su imali dobro iskustvo što iznosi 31,4% i 12 ispitanika odnosno 17,1% se je izjasnilo da su imali neutralno iskustvo s administracijom.

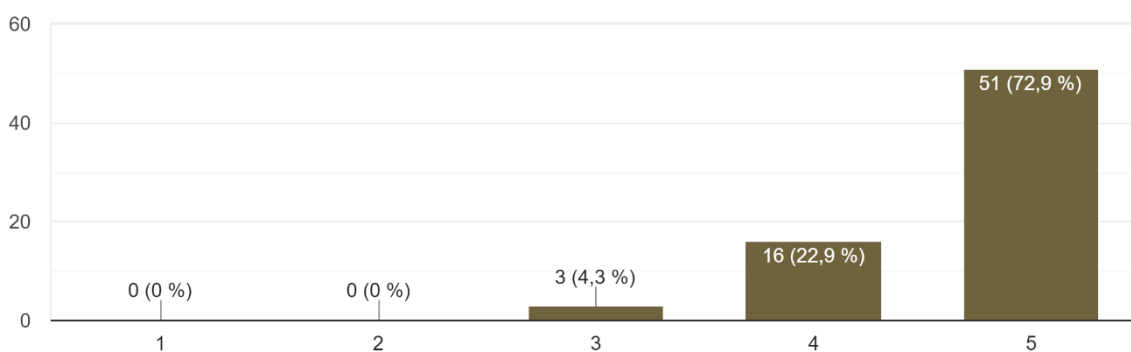
Grafikon 7.: Kakvo ste imali iskustvo s administrativnim poslovima u Autoškoli Milotić d.o.o.?

Izvor: obrada podataka

Četvrto pitanje prikazano je na grafikonu 8 i glasi: Kako bi ste ocijenili kvalitetu teorijskog dijela nastave u Autoškoli Milotić? Ispitanici u morali odabrat ocjenu od jedan do pet. Ocjena broj jedan je bila loše dok je ocjena broj pet bila odlično. 51 ispitanika je ocijenilo nastavu teorijskog dijela sa ocjenom pet, 16 ispitanika je ocjenom broj četiri dok su tri ispitanika ocijenila sa ocjenom broj tri.

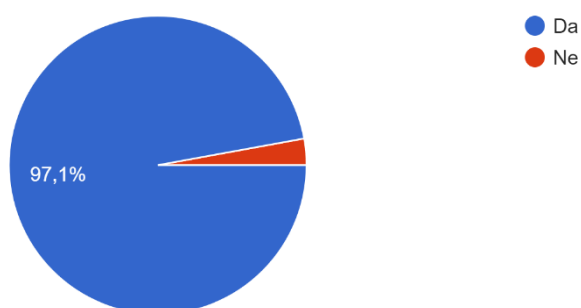
Grafikon 8.: Kako bi ste ocijenili kvalitetu teorijskog dijela nastave u Autoškoli Milotić?

Izvor: obrada podataka

Peto pitanje je prikazano na grafikonu 9 i glasi: Mislite li da se na predavanju teorijskog dijela nastave u Autoškoli Milotić d.o.o. dovoljno vježbaju zadaci kako pravilno postupiti u raskrižju te poznavanju prometnih znakova? Ispitanici su na raspolaganju imali odgovor da i ne. 68 ispitanika se je izjasnilo da se na predavanju teorijskog dijela nastave dovoljno vježbaju zadaci kako pravilno postupiti u raskrižju te poznavanju prometnih znakova, što ih čini 97,1%. Međutim dva ispitanika se je izjasnilo da se na predavanju teorijskog dijela nastave dovoljno ne vježbaju zadaci kako pravilno postupiti u raskrižju te poznavanja prometnih znakova te to iznosi 2,9%.

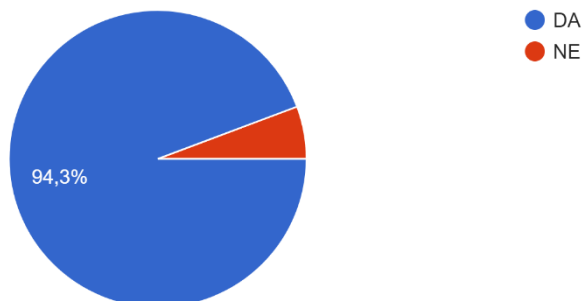
Grafikon 9.: Mislite li da se na predavanju teorijskog dijela nastave u Autoškoli Milotić d.o.o.?

Izvor: obrada podataka

Šesto pitanje je prikazano na grafikonu 10 i glasi: Jesu li instruktori u Autoškoli Milotić d.o.o. bili dovoljno strpljivi i pristupačni tijekom vaše obuke? Ispitanici su na raspolaganje imali za odabrat dva odgovora a to su da i ne. 94,3% odnosno 66 ispitanika se je izjasnilo kako su instruktori bili dovoljno strpljivi i pristupačni, dok je 5,7% odnosno 4 ispitanika se izjasnilo kako nisu bili dovoljno strpljivi i pristupačni tijekom obuke.

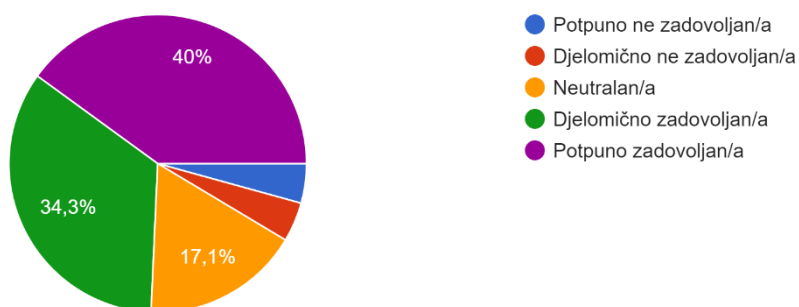
Grafikon 10.: Jesu li instruktori u Autoškoli Milotić d.o.o. bili dovoljno strpljivi i pristupačni tijekom vaše obuke?

Izvor: obrada podataka

Sedmo pitanje je prikazano na grafikonu 11 i glasi: Koliko ste zadovoljni opremom i vozilom koje ste koristili tijekom obuke u Autoškole Milotić d.o.o.? Ispitanici su birali između pet ponuđenih odgovora koji su bili: potpuno ne zadovoljna, djelomično ne zadovoljan/a, neutralno, djelomično zadovoljan/a i potpuno zadovoljan/a. 40% odnosno 28 ispitanika se je izjasnilo da je potpuno zadovoljno, 24 ispitanika to jest 34,3% da je djelomični zadovoljno, 12 ispitanika koji čine 17,7% je neutralno, ostalih 6 ispitanika to jest 4,3% je djelomični zadovoljno i potpuno ne zadovoljno opremom i vozilom koju su koristili tijekom obuke,.

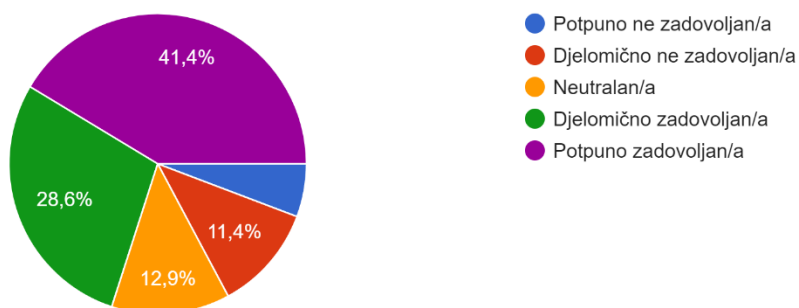
Grafikon 11.: Koliko ste zadovoljni opremom i vozilom koje ste koristili tijekom obuke u Autoškole Milotić d.o.o.?

Izvor: obrada podataka

Osmo pitanje je prikazano na grafikonu 12 i glasi: Koliko ste bili zadovoljni sa dostupnošću termina za pohađanje vožnje u Autoškoli Milotić d.o.o.? Ispitanici su birali između pet ponuđenih odgovora koji su bili: potpuno ne zadovoljna, djelomično ne zadovoljan/a, neutralno, djelomično zadovoljan/a i potpuno zadovoljan/a. 41,4% to jest 29 ispitanika izjasnilo se kako su potpuno zadovoljni, 20 ispitanika odnosno 28,6% je djelomično zadovoljno, 12,9% je neutralno što čini 9 ispitanika, 8 ispitanika koji čine 11,4 % je djelomično ne zadovoljno i potpuno ne zadovoljno je bilo 5,7%. odnosno 4 ispitanika.

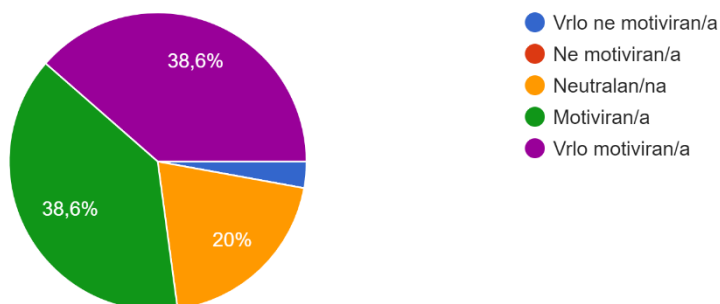
Grafikon 12.: Koliko ste bili zadovoljni sa dostupnošću termina za pohađanje vožnje u Autoškoli Milotić d.o.o.?

Izvor: obrada podataka

Deveto pitanje prikazano je na grafikonu 13 i glasi: Koliko ste bili motivirani tijekom obuke u Autoškoli Milotić d.o.o.? Ispitanici su birali između pet ponuđenih odgovora a to su: vrlo ne motivirana/a, ne motiviran/a, neutralan/a , motiviran/a i vrlo motiviran/a. Vrlo motivirano je bilo 38,6% odnosno 27 ispitanika, motivirano je bilo 38,6% to jest 27 ispitanika. 14 ispitanika se je izjasnilo da je bilo neutralno što iznosi 20%, i vrlo ne motiviranih ispitanika je bilo 2 što čine 2,9%.

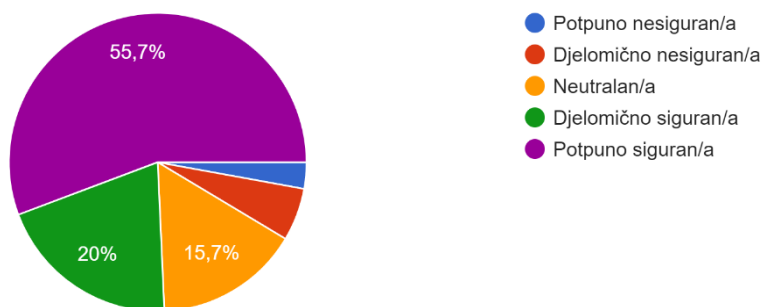
Grafikon 13.: Koliko ste bili motivirani tijekom obuke u Autoškoli Milotić d.o.o.?

Izvor: obrada podataka

Deseto pitanje je prikazano na grafikonu 14 i glasi: Koliko ste sigurni u svoje vozačke vještine nakon završetka obuke u Autoškoli Milotić d.o.o. Ispitanik je mogao birati između pet odgovora: potpuno nesiguran/a, djelomično nesiguran/a, neutralan/a, djelomično siguran/a i potpuno siguran/a. 39% odnosno 39 ispitanika se je izjasnilo da su potpuno sigurni, 20 % to jest 14 ispitanika se je izjasnilo da su djelomično sigurni dok je neutralno 15,7% odnosno 11 ispitanika. Djelomičan nesigurno je 5,7% odnosno 4 ispitanika i potpuno nesigurno se je izjasnilo dva ispitanika što ih čini 2,9%.

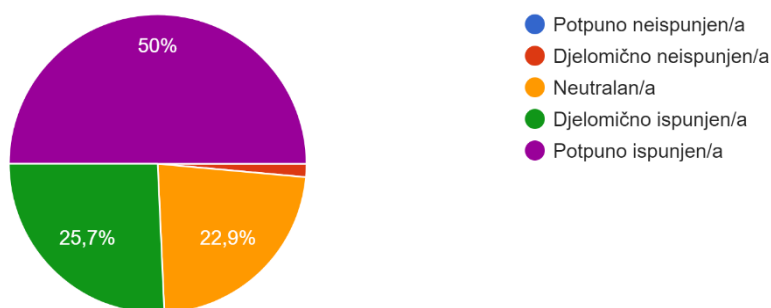
Grafikon 14.: Koliko ste sigurni u svoje vozačke vještine nakon završetka obuka u Autoškoli Milotić d.o.o.

Izvor: obrada podataka

Jedanaesto pitanje je prikazano na grafikonu 15 i glasi: Jesu li vaša očekivanja ispunjena nakon završetka obuke u Autoškoli Milotić d.o.o.? Ispitanici su i u ovom pitanju imala za odabrat pet odgovora a to su: potpuno neispunjen/a, djelomično ispunjen/a, neutralan, djelomično ispunjen/a i potpuno ispunjen/a. Pola ispitanika se je izjasnilo da su potpuno ispunjena očekivanja dok se je druga polovica izjasnilo na način da je 25,7% to jest 18 ispitanika da su očekivanja bila djelomično ispunjena, 16 ispitanika je neutralno što ih čini 22,9% i djelomično neispunjen je bio jedan ispitanik koji iznosi 1,4%.

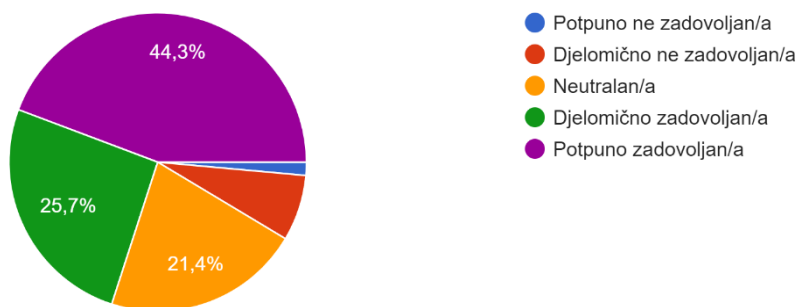
Grafikon 15.: Jesu li vaša očekivanja ispunjena nakon završetka obuke u Autoškoli Milotić d.o.o.?

Izvor: obrada podataka

Dvanaesto pitanje je prikazano na grafikonu 16 i glasi: Koliko ste bili zadovoljno sa omjerom pružanja usluge i cijene? Ispitanicima su bila ponuđeni sljedeći odgovori: potpuno ne zadovoljan/a, djelomično ne zadovoljan/a, neutralan/a, djelomično zadovoljan/a i potpuno zadovoljan/a. Veći dio ispitanika se je izjasnilo kako su potpuno zadovoljni i to iznosi 44,3% odnosno 31 ispitanik, 25,7% to jest 18 ispitanika je djelomično zadovoljno sa omjerom pružanja usluge i cijene. Neutralno je 21,4% odnosno 15 ispitanika, 5 ispitanika je djelomično ne zadovoljno te to iznosi 7,1% dok je jedan ispitanik potpuno ne zadovoljan sa omjerom pružanja usluge i cijene u autoškoli.

Grafikon 16.: Koliko ste bili zadovoljno sa omjerom pružanja usluge i cijene?

Izvor: obrada podataka

7. ZAKLJUČAK

Bilanca je temeljni financijski izvještaj koji prikazuje stanje imovine i njihove izvore na točno određeni dan. Bilanca se sastoji od pasive koja prikazuje stanje vlasničkog kapitala i obveza, te aktive koja prikazuje vrijednosno stanje imovine. Aktiva i pasiva trebaju biti jednake te se ta vrijednost naziva bilančana ravnoteža. Imovina se dijeli na dugotrajnu i kratkotrajnu imovinu. Kratkotrajna imovina je ona imovina koja će biti prodana u razdoblju do godine dana ili će biti iskorištena u redovnom procesu proizvodnje. Dugotrajna imovina je ona imovina koja će se prodati u razdoblju dužem od godinu dana ili ona neće biti potrošena u jednom procesu proizvodnje. Izvor imovine koje ima poduzeće dijeli se prema vlasništvu i to na vlastiti izvor i tuđi izvor imovine.

Račun dobiti i gubitka je temeljni financijski izvještaj koji prikazuje prihode i rashode koji su se ostvarili putem poslovnih promjena. U tom izvješću se uspoređuju prihodi i rashodi da bi se na njihovoj razlici vidio rezultat poslovanja poduzeća. Poduzeće može ostvarit dobit, ukoliko su prihodi veći od rashoda ili gubitak, ako su rashodi veći od prihoda.

Analiza financijskih izvještaja koristi informacije koje služe kao temelj za donošenje odluka u poslovanju poduzeća. Temeljni instrumenti i postupci analize financijskih izvještaja se dijele na: komparativni i strukturni financijski izvještaj i na pokazatelje financijske analize. U komparativne financijske izvještaje spada horizontalna analiza u kojoj se uspoređuju povijesni podaci tijekom obračunskog razdoblja. Potrebno je koristiti najmanje dva financijska izvješća iste vrste u toj analizi. U strukturu financijskog izvještaja spada vertikalna analiza koja služi da bi se iščitani pojedini stupci financijskih podataka i odredio odnos između svake stavke da bi se na kraju odredili troškovi.

Analiza koja se koristi tijekom analiziranja financijskih izvještaja je analiza financijskih pokazatelja. Preko te analize može se vidjeti u kojem je stanju poduzeće i koje su njegove slabosti. Sami financijski pokazatelji su veoma bitni jer nose određene informacije koje su prijeko potrebne za razvoj i upravljanje poduzeća.

Prilikom horizontalne analize bilance poduzeća Autoškole Milotić d.o.o. vidljivo je kako su bolje poslovali u 2022. godini nego u 2023. godini. U 2023. godini najveći pad se pojavljuje kod dugoročnih obveza za 49%. Najveći porast u 2023. godini je kod dobiti ili

gubitka poslovne godine za 109%. Kod vertikalne analize za 2023. godinu u aktivi najveći udio ima dugotrajna imovina koja iznosi 64,77%, dok su u pasivi to kratkoročne obveze koje iznose 50,68%. U horizontalnoj analizi računa dobiti i gubitka vidljivo je kako je najveći pad u 2023. godini kod financijskih prihoda i to za 55%, a najveći porast je ostvaren kod dobiti ili gubitku razdoblja za 109%. Kod vertikalne analize računa dobiti i gubitka vidljivo je kako u 2023. godini u odnosu na 2022. godinu porastao financijski rashodi, dobit ili gubitka razdoblja i porez na dobit, a smanjio se financijski prihod, poslovni rashodi i porez na dobit.

Prilikom provođenja ankete o tome kako su ispitanici imali iskustvo sa Autoškolom Milotić d.o.o. dolazim do zaključka kako je velika većina zadovoljna na koji način su savladali znanje koje je potrebno za dobivanje vozačke dozvole iz bilo koje kategorije. Također, može se zaključiti kako su polaznici Autoškole Milotić d.o.o. uvelike zadovoljni pruženom kvalitetom teorijskog i praktičnog dijela.

POPIS LITERATURE

Knjige:

1. Vinković Kravaica, A., Ribarić Aidone, E., Računovodstvo - temelj donošenja poslovnih odluka, Veleučilište u Rijeci, 2009.,
2. Vujević, K., Strahinja, R., Planiranje Analiza Revizija Kontroling, Futura d.o.o., Rijeka, 2009.,
3. Vukičević, M., Financije poduzeća, Golden marketing – Tehnička knjiga, Zagreb, 2006.,
4. Žager, K., Žager, L., Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, 1999.

Internet izvori:

1. <https://www.founderjar.com/horizontal-analysis-of-financial-statements/> 4.6.2024.
2. <https://www.financestrategists.com/accounting/financial-statements/horizontal-analysis-of-financial-statements/> 4.6.2024.
3. <https://www.wallstreetprep.com/knowledge/vertical-analysis/> 4.6.2024.
4. <https://www.wallstreetmojo.com/vertical-analysis-formula/#h-vertical-analysis-explained> 4.6.2024.
5. https://sudreg.pravosudje.hr/registar/f?p=150:28:0::NO:28:P28_SBT_MBS:040045961 12.5.2024.
6. http://www.auto-milotic.hr/AS_Milotic_1/Pocetna.html 12.5.2024.
7. http://www.auto-milotic.hr/AS_Milotic_1/Kategorije.html 12.5.2024
8. <https://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/pSubjektTrazi.do> 5.5.2024.

POPIS ILUSTRACIJA

POPIS TABLICA

Tablica 1.: Različite kategorije dobiti	7
Tablica 2.: Pokazatelj likvidnosti	15
Tablica 3.: Pokazatelj zaduženosti.....	17
Tablica 4.: Pokazatelj aktivnosti.....	18
Tablica 5.: Pokazatelj ekonomičnosti.....	19
Tablica 6.: Pokazatelj profitabilnosti.....	20
Tablica 7.: Pokazatelj investicije	21
Tablica 8.: Horizontalna analiza bilance	24
Tablica 9.: Vertikalna analiza bilance	26
Tablica 10.: Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka.....	27
Tablica 11.: Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka.....	28
Tablica 12.: Financijski pokazatelj likvidnosti.....	29
Tablica 13.: Financijski pokazatelj zaduženosti	30
Tablica 14.: Financijski pokazatelji aktivnosti	31
Tablica 15.: Financijski pokazatelj ekonomičnosti	32
Tablica 16.: Financijski pokazatelj profitabilnosti	33

POPIS SHEMA

Shema 1.: Struktura dugotrajne imovine	4
Shema 2.: Struktura dugotrajne imovine	5
Shema 3.: Klasifikacija temeljnih instrumenata i postupaka analize financijskih izvještaja ...	11
Shema 4.: Povezanost pokazatelja analize fin. izvještaja i temeljnih kriterija dobrog poslovanja	14

POPIS GRAFIKONA

Grafikon 1.: Spol	34
Grafikon 2.: Dob	35
Grafikon 3.: Status	35
Grafikon 4.: Mjesto stanovanja	36
Grafikon 5.: Koliko ste puta do sada koristili usluge Autoškole Milotić d.o.o.?	36
Grafikon 6.: Što vas je potaklo da upišete Autoškolu Milotić d.o.o.?.....	37
Grafikon 7.: Kakvo ste imali iskustvo s administrativnim poslovima u Autoškoli Milotić d.o.o.?	38
Grafikon 8.: Kako bi ste ocijenili kvalitetu teorijskog dijela nastave u Autoškoli Milotić?	38
Grafikon 9.: Mislite li da se na predavanju teorijskog dijela nastave u Autoškoli Milotić d.o.o.?	39
Grafikon 10.: Jesu li instruktori u Autoškoli Milotić d.o.o. bili dovoljno strpljivi i pristupačni tijekom vaše obuke?	40
Grafikon 11.: Koliko ste zadovoljni opremom i vozilom koje ste koristili tijekom obuke u Autoškole Milotić d.o.o.?	40
Grafikon 12.: Koliko ste bili zadovoljni sa dostupnošću termina za pohađanje vožnje u Autoškoli Milotić d.o.o.?.....	41
Grafikon 13.: Koliko ste bili motivirani tijekom obuke u Autoškoli Milotić d.o.o.?.....	42
Grafikon 14.: Koliko ste sigurni u svoje vozačke vještine nakon završetka obuka u Autoškoli Milotić d.o.o.	42
Grafikon 15.: Jesu li vaša očekivanja ispunjena nakon završetka obuke u Autoškoli Milotić d.o.o.?	43
Grafikon 16.: Koliko ste bili zadovoljno sa omjerom pružanja usluge i cijene?.....	44